

Historielagsnytt

NR. 1/2021 - 40. ÅRGANG

Ytterkoll – løypa med NM i storåslåm -53 - Se s. 4-5

Nærøyen- den viktige skoleavisa på Konnerud - Se s. 10-12

Historien til en bil og bilens familie - Se s. 18-21

Skoger og Konnerud
Historielag

Hei

«Hold ut, hold sammen» sang Jahn Teigen i en av sine flotte sanger. Mon tro det var det «gutta på skauen» hadde i bakhodet de årene de var inne på Vestskauen?

Hva de tenkte er ikke lett å vite, men nå skal vi igjen klare å finne frem til stedene hvor «gutta» bodde. Som en del av Vestskogdagen hadde vi i mange år vandringar inn til noen av cellene. Dette var i samarbeid med DNT. Etter at vandringen opphørte, har stier og skilt grodd igjen. Selvik Bruk tok derfor initiativ til en oppgradering, og med støtte fra styret i SKH tok Sti- og boplasskomiteén sammen med kulturminnegruppa «Kumin» på seg oppgaven. I tillegg vil de merke «flyslippet».

Om livet i cellene og hvordan de «holdt ut» vil vi også nå få en enklere mulighet til å lese om, kanskje det står noen om hva de hadde i bakhodet? Sti og boplasskomiteén har laget en «kortversjon» av Vestskogjegerens minnebok,

den er å finne på hjemmesiden vår, - en STOR takk til komiteén for dette initiativet.

Hold ut, hold sammen; vi har prøvd ut både med 1 og 2 meters avstand for å gjennomføre arrangementer/møter dette siste året, men har måttet utsette mye. Nå satser vi sterkt på å gjennomføre en Rønnehuedag, vandringar med tablåer i regi av «Det dramatiske selskap», «åpen kveld» på Bygdesamlingen på Borge, årsmøtet og høstmøtet, se datoer og noe omtale i bladet.

Quizkvelden og vårturen måtte vi dessverre utsette helt til neste år, men glett om jeg storgleder meg til begge deler. En ting er det interessante og lærerike disse dagene, men min største glede er å møte hver enkelt av dere, noe jeg nesten ikke kan vente med. Men jeg skal holde ut og ber dere også gjøre det samme. Enn så lenge:

Klem til hver enkelt via denne kanalen fra Hanne

Hanne S. Fretheim.

Skoger-damer har gjennomført kurs i søm av Vestfold bunad

Kursdeltakere er, fra v.: Liss Johnsrud, Hedvig Røed, Reidun Myhre, Birgit Sand, kursleder?, Ella Hindhamar, Ellen Engen, Solveig Steen og Anne Marie Gundesø.

*Foto: Privat (litt uskarpt)
Bildet er ca fra 1975.*

Innhold

Styreleders spalte	s. 2
Min «Ytterkollendrom er oppfylt»	s. 4-5
De underjordiske på Dammyr	s. 6-7
Stabbur – var gårdens viktigste bygg	s. 8
De gamle navnedukene	s. 9
Nærsyn - skoleavisa på Konnerud	s. 10-12
Da mølla brant	s. 13
Konneruds hjemmestyrketropp under 2. verdenskrig	s. 14-16
En grisehistorie fra virkeligheten	s. 17
Det glødet tidlig i vårt område	s. 17
Graham Enerhøida	s. 18-21
Tilbakeblikk... Konnerud før i tida	s. 22-23
Husker du vippe?	s. 23
Hvordan kom elektrisiteten til konnerud?	s. 24
Vestskogjegerne på Vestskauen	s. 25
Jentetur til cellene	s. 26-27
Gamle klassebiller fra 1979	s. 28
Ny bebyggelse bør passe inn	s. 29
Bjørn skutt på Konnerud	s. 30
Den ustyrlige jernhesten	s. 31

Min «Ytterkollendrom er oppfylt»
s. 4-5

Graham Enerhøida
s. 18-21

Redaktørens vignett

Vi kan glede dere med en ny utgave av vårt populære medlemsblad, håper dere leser våre varierte saker fra Skoger og Konnerud. De som sitter på en god historie eller gamle bilder, må gjerne kontakte en av oss i redaksjonsgruppa. Vi er en fin gjeng, men alltid glade for tips og innspill. Vi er opptatt av dagliglivets kulturminner og historiske gjenstander.

For å engasjere dere litt, ønsker vi å lage en oversikt over alle stabbur i Skoger og Konnerud, ta et bilde og send oss. Ellers vil vi gjerne ta bilde av ditt stabbur og kanskje få se hva som skjuler seg inne i det nå!

Tone Sverreson Ørmen
Redaktør

Historielagsnytt

Ansvarlig utgiver:

Styret i Skoger og Konnerud Historielag.
Nr. 1 mai 2021 40. årgang.
Bladet kommer ut to ganger årlig- vår og høst
-og sendes alle medlemmene i Historielaget.
Opplag: 750 eksemplarer

Styret

Leder:	Hanne Fretheim
Nestleder:	Jan Sundby Ekeberg
Sekretær:	Jon Halden
Kasserer:	Gunnar Wam
Styremedlem:	Linda Skjeldrum
Styremedlem:	Kåre Odden
Varamedlem:	Anne Lise Bjørge
	Erichsen
Varamedlem:	Trond Jullin

Redaksjonskomité:

Redaksjonen tar imot stoff og bilder fra Skoger og Konnerud.

Redaktør: Tone Sverreson Ørmen
tone.sverreson.ormen@gmail.com
Medlem: Inger Johnsrud
Medlem: Haldis C. Sørby
Medlem: Elin Eskerud
Redaksjon: redaksjon@skhist.no

Fotokomiteé

Tar imot bilder fra gammel og nyere tid.
Leder: Ingar Steen
foto@skhist.no

Teatergruppa - Det Dramatiske Selskap

President Jan Sundby Ekeberg

Bygdesamlingen på Borge

E-post: post@skhist.no

Postadresse

Skoger og Konnerud Historielag
Postboks 9112, 3006 Drammen

Hjemmeside og e-post

E-post: post@skhist.no
Web: www.skhist.no

Lay out: Print Konsult Andebu AS
Trykk: Trykk Service AS, Drammen

Forsidebilde

Dette stabburet er fra 1902, et flott bygg som står på gården til Tore Skjeldrum. Foto: Tone Sverreson Ørmen

Min «Ytterkollendrøm er oppfylt»

Innledning av Per Runar Thoresen

Jeg vokste opp i Grubegt. etter krigen og Konnerudkollenåsen fra skibakken og inntil Hagatjern er terrenget jeg frekventerte titt og ofte og som regel enslig med mine filosofiske tanker. Konnerudfolk flest gikk tur på sydsiden av Stubberudveien. Knappt en eneste terrengdetalj var ukjent for meg og kartet mitt den gang jeg var aktiv o-løper. Kjente landemerker på denne «hemmelige» åsen var jo alle gruehullene, Konnerudkolltoppen på 412 m.o.h og den fantastiske anlagte «eventyrområdet» til Hans Jensen med stier og fauna som vi «smårønnere» ikke hadde kompetanse til å verdsatte. Den største hemmeligheten lå midtveis inne på åsen, ca 3-400 m nord-øst for Baustrøm plassen (der Frelsesarmens barnehjem lå på 50-60 tallet.) Her startet den sangomsuste Ytterkolløypa hvor det sogar hadde vært NM i storslalom i 1953. Detaljer rundt dette har jeg alltid lurt på og spørsmålene har vært mange.

Nå har åpenbaringen skjedd. Audun Knappen har beskrevet denne kortvarige, men viktige del av vår lokalhistorie.

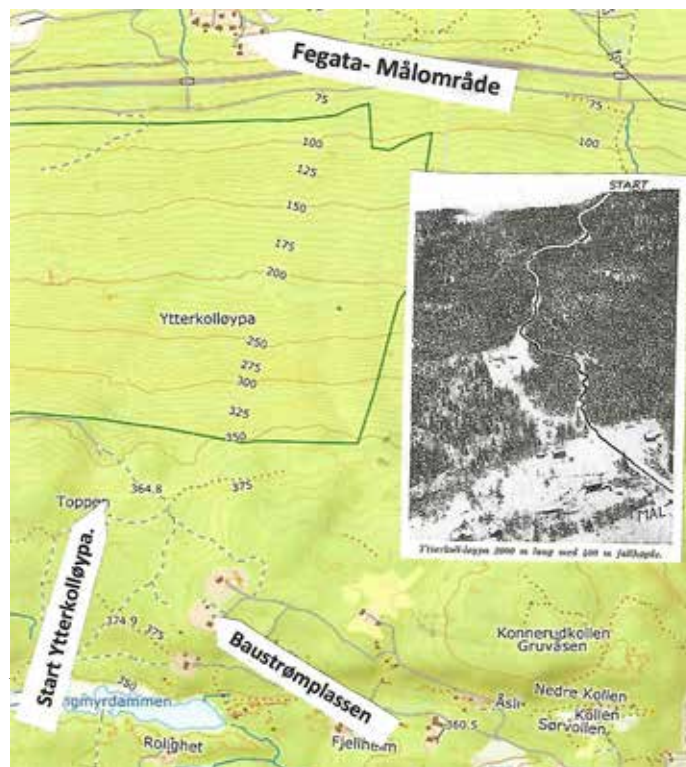
En oppfylt drøm Ytterkolløypa, Drammen

Ytterkollen. - Navnet gir forestillinger om kald vinter og dyp snø. Om en hoppbakke større enn Jøssingkollen, større enn både Gjerpenkollen og Drafnkollen. Ja, selv Holmenkollen høres ut som en småbakke sammenliknet med Ytterkollen. Var det ikke i Ytterkollen verdens lengste svev på ski ble gjort? Dessverre. Dette velsmidde navnet burde til alle tider ha runget som et trompetstøt i norsk skihistorie. Hvor Kollen-brøl skulle ha utfordret trommehinner, og hvor hoppporten skulle ha hamret løs på grensen for menneskers yteevne, der kan ikke verdens beste skihoppere prestere halvannen meter engang. Navnet er sløst bort på et flatt stykke jordbruksland!

NM i storslalåm

Men se om ikke alle gode kolle-navn likevel kan anvendes i vinternorge, for opp av flatlandet reiser seg i syd en høy, bratt og trebevokst formasjon der rydding med øks ville kunne åpne for stor fart. Jo, formasjonen hadde potensial, det ble innsett, og muligheten realisert. Av den grunn kunne alle norske alpinøyer rettes mot Ytterkollen 8. mars 1953. I den ellers mørke skogslia såes ei stripe snø, like fra toppen ovenfor Stubberudkroken på Konnerud og helt ned til de flate jordene ved elva. Etter iherdig forarbeid av Ytterkollen IL, i samarbeid med Drammen Slalåmklubb, var Norgesmesterskapet i storslalåm lagt hit denne søndagen.

Storslalåm var kommet på NM-programmet først i 1951. Det knøtt-lille idrettslaget fra Østlandets aller flateste lende må nok ha kjent det litt uvirkelig å få lov til å arrangere det tredje NM.

Kart over Ytterkolløypa.

«Rene skøyteisen i Ytterkoll-løypa»

Arrangøren var ikke heldig med været i ukene forut. Mildt vær og våt snø ble avløst av kuldegrader. Et par dager før renndagen var de første løpere ute i bakken og inspiserte forholdene. Det de fant var isende glatt og hard snø, og stubber og kvist som stakk opp, særlig i nedre del. Blant kvinnene målbar flere ekte angst. Noen snakket til og med om å reise direkte hjem, men arrangøren lovt å sette inn 30-40 HV-karer som skulle gjøre forholdene gode til renndagen. Å korte ned dameløypa ble også foreslått, men lot seg ikke gjøre av hensyn til tidtagersystemet.

Det var påmeldt 76 deltakere. Om noen dem satt hjemme renndagen, er ukjent. For å redusere livsfaren ble den 1500 meter lange løypa, med et fall på omtrent 400 meter, satt med over 50 porter. Det ga slalåm-spesialistene et klart fortrinn framfor sine konkurrenter som var mer av utfortypen. Men damene var likevel lite fornøyd med den isete og knudrete løypa; herrene ikke så misfornøyd, men mente den var krevende og slitsom. «Jeg kjørte som ei rotte», sa dagens herrevinner Per Rollum. Han hadde forsøkt å kjøre for fullt der det lot seg gjøre, men det var få steder, sa han, for det var nødvendig å begrense farten i løypa idet den var full av «fall-feller».

Sportslig suksess

Likevel. Sportslig sett ble dagen ansett som meget vellykket;

Per Rollum i løypa.

ingen uhell inntraff. I det vakre været strømmet publikum til. Ekstratog var satt opp fra Oslo. Busslaster gikk til Narverud fra Drammen sentrum, også til Konnerud, for løpere og folk som ville se øverste del. Arrangøren kunne fryde seg over at de slapp opp for billetter; ca. 3200 mennesker kranset løypa. Et minus ble påtalt, og det var at man savnet et par høyttalere der slik at publikum kunne ha vært ájour med den enkeltes kjøring.

Superfavoritt i herreklassen var Alf Opheim fra Voss. Han hadde vunnet alle tre øvelsene i Holmenkollen-Kandahar 14 dager tidligere, men han fikk et fall, og det ble startnummer 26, Per Rollum, som vant. Han hadde vunnet NM i stor-slalåm året før, så seieren var ingen sensasjon. I kvinneklassen vant favoritten, startnummer 3, Borghild Niskin. Hun hadde vunnet det første NM i 1951, og vant også siden i 1955.

På resultatlista ser vi noe vi ikke lenger ser: I herreklassen skilte det 18 sekunder mellom nr. 1 og nr. 10, i kvinneklassen nesten 40 sekunder mellom nr. 1 og

nr. 10. Her legger vi dessuten merke til den så vidt 19 år gamle, talentfulle Inger Bjørnbakken som ble nr. 5. Fem år seinere ble hun verdensmester i slalåm. - Dermed var Ytterkollen endelig innskrevet i skisportens annaler, men hva hadde skjedd?

Åpningsrennet 1950

Ytterkollen Idrettslag ble stiftet i mars 1926 av lærer Torleiv Røgeberg. På lagets aktivitetsprogram sto bl.a. ski, og Røgeberg begynte å drømme.

Men årene gikk. Først høsten 1948 var traseen ferdighogd. Imidlertid kunne løypa ikke tas i bruk vinteren 1949 som følge av snømangel, så innvielsen av Ytterkoll-løypa ble utsatt til 5. februar 1950. Da var alt klart. På vegne av Ytterkollen IL kunne Røgeberg endelig ønske ordfører, rådmann, aktive løpere og publikum velkommen, og redegjorde for arbeidet som lå bak. Bakken ble erklært offisielt åpnet da Ytterkollen ILs daværende formann, John Larsen, satte utfør som førstemann. Men publikumsfesten uteble; værgudene hadde tatt parti mot arrangørene. Tung, våt snø og sludd, passende iblandet sur tåke og regn var den mix gudene hjerteløst drysset over løpere, rennfunksjonærer, pølseboder og det temmelig fåtallige publikummet som til slutt sto der klissvåte og kalde da premieutdelingen foregikk kort etter Rennets slutt.

Erling Lorentzen

På resultatlista for klasse A legger vi særlig merke til nr. 8, Erling Lorentzen, Bestum IF. Han hadde hatt en liten karriere som alpinist for så vidt som han deltok bl.a. i Holmenkollen-Kandahar-rettene i 1949 og 1950. I utfør i 1949 ble han sist, men klarte seg ørlite grann bedre i de andre rettene. At han 30 år gammel ikke deltok i Ytterkoll-løypa 8. mars 1953, hadde vel også sammenheng

med at han tre uker tidligere hadde forlovet seg med prinsesse Ragnhild – og bryllupet skulle finne sted midt i mai.

En oppfylt drøm

For Ytterkollen I.L. ble åpningsrennet en økonomisk fiasko. Men løpernes dom var ikke dårlig. Superlativene som falt tett, kunne tyde på at Drammens umiddelbare nærhet fra nå av hadde Norges flotteste storslalåmløype hvis man da så bort fra fjell-løypene. Det ble ymtet om at løypa kunne være aktuell til bruk ved Oslo-OL i 1952. Arenaen ble spådd en lysende framtid. - På Ytterkollen var en 20 år gamle drøm gått i oppfyllelse.

Artikkelen er tidligere publisert i Audun Knappens blogg «Knappe kåserier til kaffekosen». Her gjengitt med tillatelse fra forfatteren.

Borghild Niskin.

Meld deg inn i historielaget

Hvis du melder deg inn i Skoger og Konnerud Historielag blir du en del av et aktivt lokallhistorisk og sosialt miljø. Du får medlemsbladet, Historielagsnytt to ganger i året – vår og høst. Du får også tilgang til vår bildesamling og dokumentarkiv via vår nettside. Send medlemskontingenten på kr. 300,- med ditt navn, postadresse og e-postadresse til konto: 2310.21.21554 Skoger og Konnerud Historielag, Postboks 9112, 3006 Drammen.

Du kan også Vippse til 104981 men husk å skriv navn, adresse og e-post, eller finn kontakter på vår hjemmeside, www.skhist.no. Kontakt kasserer Gunnar Wam, gunnwam@online.no.

De underjordiske på Dammyr

«En får tru å'n vil, je har sett for mye te inte å tru det ...»

Av Elin Eskerud

Det var Ellef Vestmann på Dammyr sitt sindige svar når noen stilte spørsmålsteget ved sannhetsgehalten i historiene hans om trollharer, trollfugl og annet trollvesen «hvorpaa bly ikke har nogen bitekraft». For ikke å snakke om de underjordiske som huserte i traktene.

De har nærmest blitt mytiske, Ellef og Dammyrsfolket. Det bidro han i høyeste grad til selv ved å by på historiene sine til de mange jegere og skautravere som de gjestfritt tok i hus.

Ellefs historier skriver seg også inn i en lang og omfangsrik tradisjon. Folketroen om de underjordiske og om å bli bergtatt har dype røtter langt bakover i historien vår. Trangen til å finne forklaringer på det uforklarlige ligger dypt i menneskenaturen. Folkeminneforskeren Ørnulf Hodne forklarer: «Sikkert er det at man trodde at mennesket alltid og overalt var omgitt av et usynlig «tvillingfolk» som gjorde krav på medbestemmelse og på mange måter grep inn i dagliglivet både på godt og ondt. Den troen overlevde mange hundre år med kirke og kristendom». Kanskje ikke så rart, når man tenker på det tunge slitet

på øde plasser, uforklarlig motgang og naturens mange luner. Ikke dermed sagt at de samme menneskene ikke var dypt religiøse også i mer tradisjonell forstand, for det skal Ellef ha vært. Det er bare en 5-6 år siden at «New York Times», med rette eller urette, fastslo at det norske folk har hengitt seg til spøkelsesstro. Dette vakte naturlig nok overskrifter og oppsikt også her til lands, men samtidig: hvem kan stille seg til doms over Ellefs opplevelser den gangen for nesten 200 år siden?

Den mest kjente historien skriver seg antakelig fra 1840-tallet, da han sammen med kona si Anne og en gårdsgutt ved navn Lars ryddet ny jord på Dammyr. Den første vi vet skrev ned fortellingen var drammenseren Oscar Hanson som sammen med broren var på storfugljakt i Sirikirke-traktene i 1864. De overnattet på Dammyr og man kan nesten se for seg Ellef, kanskje i skumringen og med pipa i handa, fange tilhørerne inn i historiene sine. Senere ble dette gjengitt i «Norsk jæger- og fisker-forenings tidsskrift» i 1923, og slik starter det: «Ellef har bodd i setra under Kyrfjellet siden stedet var en villmark, og her har han ryddet en ganske stor lysning hvor det kun før var skog og ulende. Denne rydningen pådro ham imidlertid fjellets beboeres uvilje, og mange var de puss som ble spilt ham for å få ham vekk derfra. Men Ellef var ikke den som lot seg skremme av barneskrik og felelåt, selv om disse av og til var nokså høyrøstede inne i steinura».

Dammyr 1954. Foto: Olaf Rustand.

Kort fortalt skulle gårdsgutten Lars pløye opp jorda som Ellef hadde ryddet, men dette forstyrret de underjordiske på plassen i slik grad at Lars ble tatt av hulderfolket og, viste det seg da alt ble oppklart, ført til Sirikirke: «Jeg har fart langt jeg» sa'n Lars, «og det gikk over berg og dal, fort som vinden og jeg hørte både sang og annen vakker låt. Jeg så gutter og jenter i fine klær fulle av sølvstas og riktig gilde. Ryggen på dem så jeg ikke, men kurompe hadde de alle. De danset og dro meg med, så jeg ikke kjente jord under føttene. Rett som det var fikk jeg så vondt i hele kroppen og så kom jeg til meg selv igjen. Da lå jeg med ryggen mot en stor stein oppe på fjellet, den var minst tre ganger så stor som hele setra her og sola sto like i østkanten av åsen. Jeg gned meg i øynene og samlet meg litt. Så kjente jeg bygda igjen, og rant av sted alt jeg kunne utover fjellet og ned lia til jeg kom ned her.» «Ja, så du har vært i Siri kirke du», sa Ellef, «dit er det ikke godt å komme og du er ikke den første som har vært der.»

Historien er lang og detaljert, og er en nokså klassisk «bergfatt-historie». Men det som mest vakte min interesse er rollen som kona til Ellef, Anne, spite. Ellef var tydeligvis ikke en som tok all oppmerksomheten, han tildelte kona si en viktigere og mer aktive rollen i historien enn seg selv.

Da de ikke fant gutten luret de jo på om han bare var en unasluntrer som lå og sov en plass eller om han rett og slett hadde dratt sin kos, «og det på fastende hjerte også!» Anne dro til bygda for å spørre etter ham, uten hell. I mellomtida var Ellef alene hjemme på Dammyr, og: «Natten etter var det stort spetakkel rundt huset til Ellef, så han ble ille faren og om morgenen var det rydda jordstykket aldeles oversådd med kampestein – runde var de alle sammen. Så skjønnte jo Ellef hvor gutten var blitt av».

Og det er her Anne virkelig trer fram: «Da tok kona seg fore å få Lars tilbake igjen og stengte seg inne i et lite kammers i huset. Ellef trodde nok hun kunne litt av hvert, men å få Lars tilbake... det ville han nå se først. I kveldinga – han satt og dro glør fram fra asken i peisen til pipa – kom kona inn til ham igjen og mente at nå kommer snart'n Lars. Ellef dro på smilet og ville akkurat til å si at snart måtte visst trolla ta henne også, hun var tullele nok til det, da de hørte larm utenfor. Og inn kom Lars, blek om nebbet og forstyrret i synet. «Nei Lars» - lenger kom ikke Ellef i det påtenkte spørsmålet før kjerringa med et skarp: «Hold kjeft» fikk ham til å tie stille, hvorpå hun tok gutten og føyset ham inn i kammerset. «I morra tidlig skal vi nok få veta hva vi vil», sa hun til Ellef og til sungs gikk de».

Dagen etter kunne altså gutten fortelle om opplevelsene sine ved Sirikirke. Og Hanson-brødrenes fortelling fortsetter med jakthistorier.

Hvem var så Anne og hva slags ukjente krefter hun skulle besitte, hun som skal ha vært i stand til å få en bergtatt unggutt ut av hulderfolkets grep? Det siste får vi aldri vite, men kan man mellom linjene ane en «klok kone» eller signekjerring? Disse damene som i tillegg til kunnskap om legende urter også ofte gikk for å være klarsynte og beherske magi. I ei tid da de færreste hadde tilgang til leger var den urgamle kunnskapen om legende planter og urter livsviktig.

De klokes kunnskaper ble til en viss grad oppfattet som overnaturlig, bl.a. mente man at de hadde kontakt med de underjordiske.

ke. De var slett ikke alltid velsette hos «øvrigheta» i samtiden, men i dag har denne folkemedisinen kommet mer til heder og verdighet igjen. I disse dager er det et stort tverrfaglig forskningsprosjekt på gang der man skal teste ut virkningen av de gamle oppskriftene og remediene slik de ble nedtegnet bl.a. i «oppskriftsbøkene», gjerne kalt svartebøker.

Man får være forsiktig med å tillegge Anne denne noe spesielle kunnskapen, selv om Ellef lot skinne gjennom at det var slik. Da er det lettere å finne ut hvem de var og hva de kom fra.

De kom fra Heddal, eller Hitterdalen som det het den gangen, i Telemark. Derav også tilnavnet «Vestmann», de kom vestfra – om ikke så fryktelig langt unna sett med dagens øyne. Anne ble født inn i den kjente lensmanns-slekta i bygda i 1810. Som en kuriositet kan nevnes at denne slekta er omtalt i Dag Solstads «Det uoppløselige episke element i Telemark i perioden 1591–1896» som nærmest er en oppramsing av slektshistorien hans. Dermed kan man slå fast at etterkommerne av Dammyrsfolket er, om enn aldri så fjernt, slektninger av den kjente dikteren! Da Anne giftet seg med den 10 år eldre Ellef i 1839 var han allerede enkemann og hadde ei datter. Rett etter bryllupet tok de med seg jenta hans og flyttet over grensa til Sandsvær prestegjeld, nærmere bestemt til gården Bratt som ligger ved Meheia. De kan ikke ha bodd der så lenge, men mye rakk å skje på godt og vondt i løpet av noen korte måneder i 1840. Deres første felles barn ble født der, men kort tid etter døde den eldste jenta til Ellef, hun rakk bare å bli 15 år. Den nyfødte jentungen fikk etter dette hennes navn: Gunhild. Jentene var oppkalt etter farmora, og om henne forteller Hitterdalsboken at ikke bare gikk hun til sak mot sin egen søster og svoger, hun ble også tiltalt for å ha truet sin 2. mann, stefaren til Ellef, på livet. Mora til Ellef lot seg tydeligvis ikke pelle på nesa!

På jakt etter arbeid kom de i kontakt med en bonde fra Korvald i Mjøndalen, og slik endte de etter hvert med å bygge opp Dammyr. Der trivdes de usedvanlig godt til tross for alt spøkeriet. Det er litt usikkert når de slo seg ned der, men de var alle fall på plass i mai 1842 da datteren Anne kom til verden. Historiene forteller at de bare hadde rukket å sette opp ei jordgamme under et tre da hun ble født. Som den eneste jenta i ungeflokken født der på plassen må det være om henne Ellef sa: «Hu'er født under treet, derfor vart hu tullut». Tullut eller ikke, hun fikk et sørgelig endelikt da hun druknet i Dammyrtjern i april 1868. Etter jentene kom det to sønner, Lars og den legendariske Ellef Dammyr som seinere overtok plassen. Han skal heller ikke vært ukjent med overnaturlige krefter. Han var blant mye annet kjent for å kunne spå været, kanskje en kunst som hadde gått i arv fra foreldrene?

Anne Ellefsdatter ble bare 53 år gammel, hun døde i 1863. Ellef levde helt til juni 1883 da han døde av koldbrann på Drammen sykehus.

Kilder:

Norsk Jæger- og Fisker-Forenings Tidsskrift 1923, hefte 3, s. 137
Hitterdalsboken
Sandsværs historie b. VII
Kirkebøker for Heddal, Sandsvær, Eiker og Drammen
Artikler på eikerarkiv.no
Vetter og skrømt i norsk folketro av Ørnulf Hodne
Norsk folkemedisin av Per Holck

Stabbur – var gårdens viktigste bygg

Det finnes tusenvis av stabbur over hele landet, som ble brukt som matlager.

Tekst og foto: Tone Sverreson Ørmen

De aller fleste stabburene brukes som lager, men ikke lenger som matlager. Det ble vel slutt i etterkrigstiden, da folk fikk kjøleskap og fryser.

– Det er nok ikke mye kjøtt og mel i stabburene lenger. I dag har både stabbur og loft mistet sin opprinnelige funksjon. Vi lagrer maten andre steder, i tillegg til at vi kan gå i butikken og handle det vi vil.

Stabbur er blant våre tre eldste bygninger, sammen med stua (der folk sov og spiste) og eldhuset (der maten ble laget, med andre ord gårdens «kjøkken»).

De rikeste bøndene fikk etter hvert stabbur i to eller tre etasjer. Og fra middelalderen ble det bygget loft, det vil si hus med matforråd i første etasje og senger i andre etasje.

Men de fleste stabburene var små, med én etasje. Stabbene, eller stolpene, stabburene ofte står på i dag, var noe som først kom på 1700-tallet. Det ble gjort for å gi lufting under gulvet (for å unngå fuktighet fra bakken), men også for å hindre mus og rotter i å komme inn. I samme periode ble det vanlig å trekke yttertrappen noe unna dørstokken, noe som også var en muse- og rottehindring.

Stabbur har rommet matvarer, frø og såkorn, hva brukes stabburet til i dag.

I stabburene ble det lagret mat som tålte lagring gjennom vinteren. Flesk ble plassert i lukkede salttønner, mens røkte og saltede kjøttvarer ble hengt i krokar under taket. Stabbur var ofte det eneste huset på gården som hadde lås. I middelalderen vanket det strenge straffer for dem som hadde stjålet mat fra et stabbur.

Vi har tatt en optelling, hvor mange hadde oppgitt at de hadde stabbur til 1991-i utgaven av Norske gardsbruk, og det var ca. 33. Men hvor mange er det i dag i Skoger og Konnerud? Vi ønsker å lage en oversikt over alle stabbur i Skoger og Konnerud. Med bilder, adresse og alder. Ta bilde av ditt stabbur og send det til redaksjonen i Historielaget.

Vi ønsker å besøke, noen av stabburene og skrive historien om ditt stabbur. Den lille ærverdige bygningen, som i seg selv er et stort kulturminne for neste generasjoner.

Send oss tips og bilder: tone.sverreson.ormen@gmail.com eller elineskerud@hotmail.com, mob: 905 49 892

Kilder: Store Norske Leksikon, Wikipedia, Norsk Folkemuseum, Riksantikvaren

Viktigste bygget på gården, er kulturhistorisk og trenger å bli tatt vare på.

De gamle navnedukene

Håndarbeid til nytte og pryð, ja det er vel noe mennesker har drevet med i uminnelige tider. Veving, søm, strikking og brodering - før i tida en nødvendighet, nå mer en hobby. Opplæring i håndarbeid hørte tidligere til allmenutdanningen, og en jente som ikke behersket håndarbeid av ymse slag, hadde dårlige odds for den hellige ektestanden.

Av Inger Johnsrud

Navneduk er betegnelsen på et broderi som gjerne var prydet av hele alfabetet, tallene fra 1 til 10, ulike border og gjerne også noen figurer av blomster, fugler eller dyr. I tillegg inneholdt de gjerne navn eller initialer på syersken, samt årstallet det var brodert. I Europa vet man at navneduker ble brodert så tidlig som på 1500-tallet, i Norge sannsynligvis fra 1600-tallet, men den eldste daterte navneduken som er funnet her er fra år 1700. Navneduken var opprinnelig en måte å lære seg forskjellige mønstre og stingtyper. Når en syerske så et interessant mønster, broderte hun en kopi av dette på sin egen duk, for siden å kunne bruke det i andre sammenhenger. I de eldste navnedukene er det stor variasjon i stingtyper, men etter hvert er det korsting som dominerer. Det var først og fremst kvinner fra borgerskapet og velstående bondemiljøer som broderte navneduker, siden brodering og pianospill stort sett var den eneste aksepterte sysselen en «pen pike» eller velstående kvinne kunne foreta seg. Ut over 1600-tallet gikk navnedukbroderingen over til å være

Min farmors navneduk fra 1883.

en del av opplæringen for unge jenter i det øvre samfunnssjiktet, og ble gjerne brodert i alderen 6 til 14 år. Opplæringen skjedde i hjemmet. På midten av 1800-tallet ble håndarbeid en del av undervisningen på byskolene, og siden lovfestet som fag i 1889, med navneduk som pensum. Ved innføringen av enhetsskolen (skole med like muligheter for alle) i 1936, ble håndarbeid obligatorisk for alle jenter.

Kilde: Wikipedia.

Besøk Bygdesamlingen

På Mellom-Borge i Skoger har Skoger og Konnerud Historielag sin bygdesamling. Historielaget har i sitt eie nærmere 500 gjenstander fra dagliglivet på landsbygda, inkludert en del jordbruksredskaper fra Skoger. Et besøk på bygdesamlingen er interessant læring, og opplevelse som gir ny innsikt og forståelse av hvordan livet artet seg for generasjonene før oss.

Ta kontakt med Trine Borge Johansen på telefon 452 26 209 – eller Linda Skjeldrum på telefon 995 29 470, hvis du ønsker å besøke samlingen.

Nærsyn - skoleavis på Konnerud

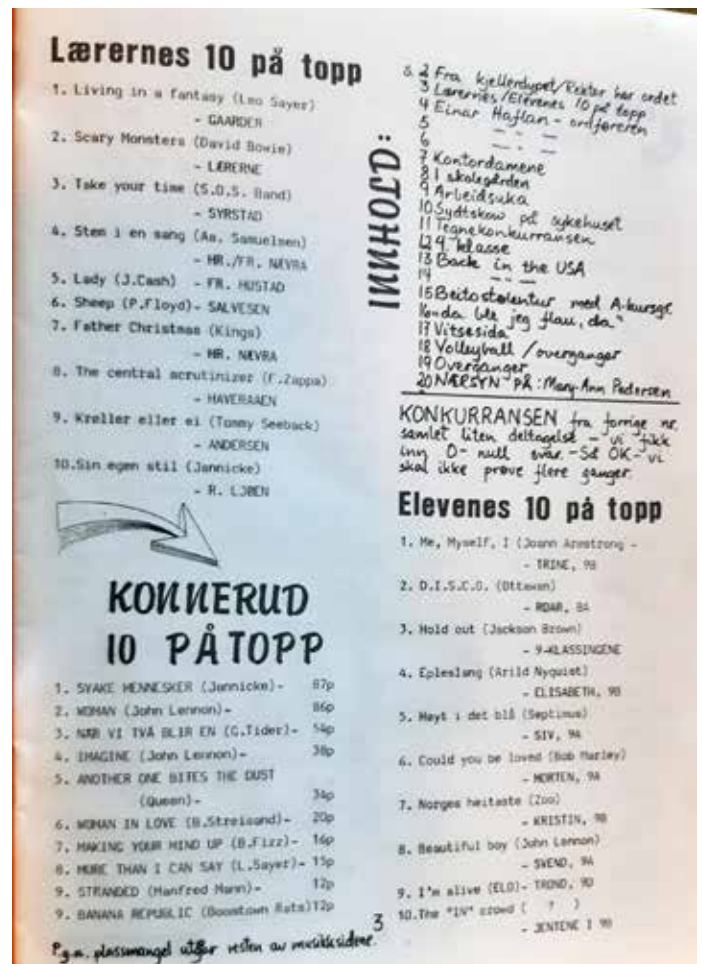
Skoleavis - et annerledes valgfag. Slik var tanken bak. Det hele begynte på Konnerud Skole skoleåret 1979/80. Edvin Sandsleth var læreren som organiserte arbeidet og bandt det hele sammen. Et morsomt og spennende prosjekt, synes han.

Tekst: Halldis Sørby

Historielagsnytt er på intervjubesøk hjemme hos Edvin og kona Jorid. De har begge jobbet på Svensedammen, og er fremdeles levende interessert i det som har med skole og samfunnsliv å gjøre. Jeg blir budt på både deilig middag og kaffe i det gjestfrie hjemmet. Hele årgangen til Nærsyn ligger trygt forvart i en eske, og blir funnet fram igjen for et lite nærstudium.

Humoristisk sans og morsomme tegninger er det mye av i Nærsyn.

Her kan vi kjenne igjen mange flotte hits fra 80-tallet, både på lærernes og elevenes hitlister.

Teori og kreativitet

Jeg spør Edvin om historien til «Nærsyn». Han forteller at den altså var resultatet av valgfaget skoleavis, som ble satt i gang for å få litt variasjon for elevene. Det skulle kombinere teori og kreativitet, ikke bare være teoretisk som 2. fremmedspråk. Ellers fantes det jo helt praktiske valgfag som moped, forming og skolekjøkken som det het den gangen.

Nævra var rektor på denne tiden, og han ga gruppa redaksjonslokaler i kjelleren på den gamle rektorboligen, som for øvrig ikke er der lenger. Der lagde de seg en «hule» som fikk passe størrelse ved at de slo ut noen vegger med slegge. De fikk også litt overskuddsmaling i grelle farger fra vaktmester Dannemark til å pynte opp litt med.

Intervjuet selveste Lillelien

Avisen hadde et lite budsjett som bl.a. dekket trykkekostnader. Det kunne også brukes til små reportasjereiser til for eksempel

Skoleavis var et morsomt og spennende prosjekt, mimrer Edvin Sandsleth.

Morsomt å lese om åpning av Konnerudsenteret og Skoger Sparebanks filial, og å tenke på hvilken voldsom utvikling som har funnet sted siden da.

Oslo. Da intervjuet elevene noen av tidens kjendiser. I nr. 1 fra 1982/83 snakker Gry-Beathe og May-Britt med selveste Bjørge Lillelien. Vi husker han jo for fantastiske brøl og gledesrop når han dekket forskjellige sportsarrangementer. I intervjuet kommer det fram at han var gammel jazz-musiker, spilte både piano og gitar og hadde sans for folk med skikkelig sans for humor. Dette siste husker vi jo godt.

Innholdet er stort sett skåret over samme lest gjennom de 14 årene avisa eksisterte. Det er intervjuer med lærere, lokalt eller nasjonalt interessante personer, vitser, Konnerud 10 på topp, tegninger, reportasjer fra aktivitetsdager, juleball og lignende. Formatet er det samme, men fotokvaliteten er dog betraktelig bedre i de siste utgavene.

Skolehverdag på 70-tallet

Et av lærerintervjuene er med han som i «Nærsyn» kalles «en av de store veteraner», nemlig Bjørn Andersen. Fint og morsomt skrevet, og signert «av Tommy» med håndskrift. Bjørn forteller om skolehverdagen på 70-tallet som var ganske annerledes enn nå. Ellers forteller Bjørn om discokvelder på midten av 70-tallet da han var disc-jockey, der noen gutter var flinke til å lage lys- og røykshow og det var full rulle.

Einar Haflan, ordfører i Drammen på åtti-tallet, ble intervjuet i nr. 4 i 1980/81 årgangen. De to Nærsynsreporterens første spørsmål var som følger: «Skal vi bruke De eller du til Dem?» Hvorpå Haflan svarer: «Jeg er sånn du-mann.» Ja, det var tider, hehe. Haflan blir bl.a. spurt om han synes det er leit at mange stemmer Høyre fordi det er blitt en motesak og de ikke vet hva de skal stemme. Til det svarer han («litt såret», står det) at han ikke tror det er en motesak, men at det er mulig at de unge tror det.

Videospiller kom på markedet

På åtti-tallet kom videospillerne og videofilmene, og en ganske lang artikkel av Gunn, Kari, Anne og Tove i nr. 3, 87/88 er viet dette fenomenet. Både elever og lærere kommer med synspunkter og informasjon om sine tv-og videovaner.

I tillegg har de laget en stor spørreundersøkelse som de fleste elevene på skolen har besvart. Når det handler om å leie videofilm kan det bl.a. kan nevnes at på 7.trinn er det bare 1,5% av

De kunne koste på seg å være litt på kanten, for så å skrive om helt uskyldige ting.

guttene som har leid romantiske filmer og 1,3 % av jentene som har leid skrekkfilm. Ikke så overraskende kanskje. Læreren som får uttale seg er Toril Rygh, som mener at TV er fordummende og gjør at folk heller er interessert i å sitte foran «kassa» enn å bruke evnene og kunnskapene sine. Men hun roser NRK for godt og variert programtilbud (...) som vi kan lære noe av og dra nytte av.

Seriøst arbeid

Elevene tok arbeidet veldig seriøst, sier Edvin, og de gikk inn for å lage et ordentlig blad. En av elevene, som senere ble journalist, sa da de startet opp: «Det må ikke bare bli en tulleavis». Faktisk har flere av de som hadde dette valgfaget blitt journalister senere. Avisa hadde ca. 4 nummer i året, og kostet i 1980/81 kr. 2,50. Allerede i 1982/83 har prisen gått opp til 4 kroner. I 1987 derimot er det ingen pris på forsiden, og det forteller kanskje at det har blitt en gratisavis.

Når Edvin tenker tilbake, så husker han godt at det ble helt stille over hele skolen hver gang «Nærsyn» kom ut. Alle leste ivrig.

«Nærsyn» var selvfølgelig med da ungdomstrinnet flyttet fra Konnerud skole og ble til Svensedammen Skole i 1983. Men den betegnes da som en skoleavis for Konnerud, ikke Konnerud skole og heller ikke Svensedammen skole. Siste nummer er fra 1993.

Layout og oppsett var i siste instans redaktør Sandsleths hovedansvar, men elevene gjorde også en del forarbeid. De fikk utdelt millimeterpapir og linjal, slik at de kunne lage rubrikker. Redaktøren sier at han brukte ganske mye tid på å få et godt resultat, men at det alt i alt var morsomt og givende å holde på med.

En sommernatt på Vestskauen

Har du lyst til en stille rolig kveld på skauen, sitte ute når det skumrer og våkne til fuglesang. Som medlem i Skoger og Konnerud Historielag kan du overnatte på Rønnehue for bare 200 kr. pr. døgn.

Ta kontakt med Maria Boström på Selvik Bruk for avtale. Du treffer henne på tlf. 32 88 75 00 eller 913 10 113.

Nøkkel og reglementet «Folkeskikk på Rønnehue» leveres ut av Maria.

Gaver med innhold

Vandring langs et vassdrag	kr	150,-
KonnerudVerket	kr	150,-
Begge to	kr	200,-
Jarlsberg Verk Hichmann	kr	175,-
Alle tre bøkene	kr	350,-

Bestilling:

epost til post@skhist.no
Tlf. 908 81 824 (Per Runar Thoresen)

Da Mølla brant

Av Elin Eskerud

Konnerud mølle sto på Gården (Ekholt). Det var en stor mølle som var meget stabil fordi den hadde sitt driftsvann fra Stordammen, som var et stort magasin. Møllen ble i mange år benyttet av bønder fra Skoger og fra omliggende nabostrøk. Ved møllen var det også en stall til benyttelse for dem som skulle «male med seg». Møllen brant ned i 1920 (egentlig i 1921), og det ble senere oppført en sag på samme sted. (Fra Drammen byleksikon 2: Skoger /Konnerud).

Mølla hadde brent tidligere, i 1908, men «ble gjenoppført i ny og moderne skikkelse lengere nede og fikk høyere fall» (Skogerboken). Da var W. Stibolt eier, men han solgte videre i 1916 til et konsortium bestående bl.a. av Hans Skjelsbekk og Ismar Christensen. Christensen skal senere ha overtatt bruket alene, og sto antakelig som eneeier da det brant.

I tillegg til å eie mølla drev han også Gramsborg landhandleri sammen med kona Constanse. Han hadde tidligere vært kjøpmann på Tangen. Det ser ut til at de hadde butikken på Gramsborg i alle fall fra 1903, og at de også bodde på eiendommen. Ismar hadde flere ulike verv,

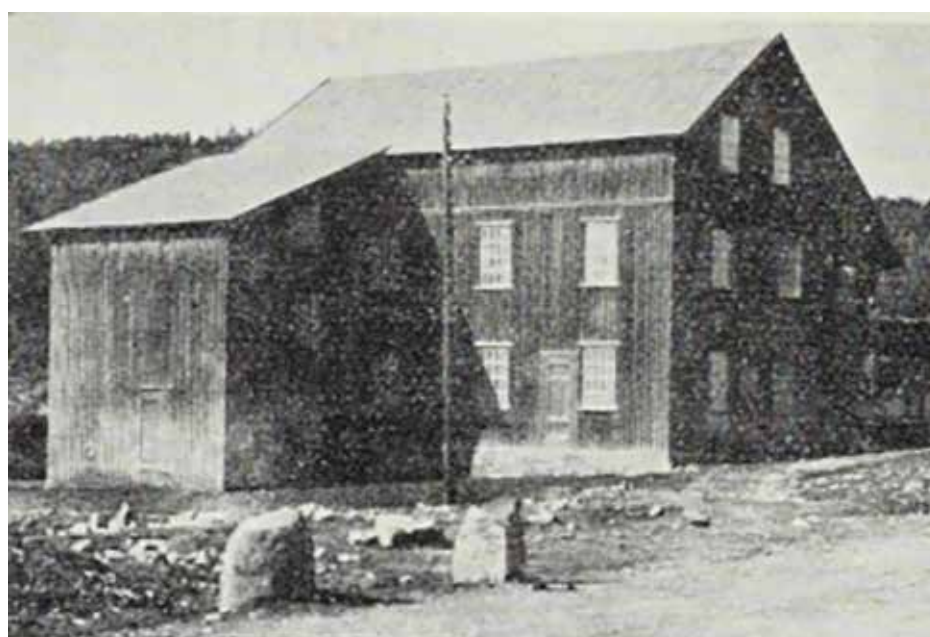
Gramsborg landhandleri, Stubberudveien 7. (Fra bildedatabasen, opprinnelig fotograf: H.C. Christoffersen).

bl.a. satt han ved stiftelsen i 1919 i styret for A/S Konnerudbilan «hvis formaal er transport med automobil av passagerer og varer mellem Konnerud og Drammen».

Møllemesteren i 1921 het Gunerius Thoresen. I folketellingen for 1920 bodde

han med familien sin på Veimot (nå: Verksveien 26B). Senere drev han Flatla mølle på Lunner, som var i familiens eie helt til den ble nedlagt på 1960-tallet.

Slike bygdemøller var også en sosial møteplass. Her traff man andre bønder og kjørere, og kunne bruke ventetida til å utveksle nyheter, erfaringer og sikkert også en og annen skrøne. Så det var ikke bare muligheten til å få malt kornet sitt som forsvant den januarmorgenen i 1921 da mølla brant.

Den sist brente mølle. Fra Skogerboken s. 504.

Konnerud sag, mølle og frørenseri brændt.
Privat for «Nationen».

Drammen, 27. jan.

Konnerud sag, mølle og frørenseri nedbrændte idag. Hvor-
dan ilden opstod er ikke bragt
paa det rene. Bygninger og ma-
skiner blev totalt ødelagt. Det
lykkedes bare at redde nogen
træmaterialer. Fabriken, som
eiedes av et interessentskap, var
assurert for ca. 50 000 kroner,
men skaden skal være betydelig
større.

Nationen 28. januar 1921.

Konneruds hjemmestyrketropp under 2. verdenskrig

Jeger nr. 430315 Olaf Rustand skrev om hjemmestyrketroppen i en artikkel til medlemsbladet for 25 år siden. Dette er meget interessant lokalhistorie og Per Runar Thoresen har reskrevet artikkelen med små tilpasninger. Vi kjenner ikke til at det i dag (2021) er gjenlevende fra troppen, men mange på Konnerud i dag er i familie med de som var i troppen.

Olaf Rustand var for øvrig Historielagets første sekretær og som sådan redaktør for medlemsbladets første nr. som ble en maskinskrevet utgave som kom i 1982. Han døde i romjulen 2007 vel 90 år gammel.

Av: Per Runar Thoresen

Artikkelen som ble skrevet i 1996...

Bakgrunnen for denne beretning ligger bl.a. i det faktum at vår tropp, av en eller annen grunn, gikk glipp av 50-års feiringen for frigjøringen i fjor.(1995). En annen ting, kanskje mer vesentlig, er at jeg sitter inne med opptegnelser fra og med den dag da alarmen gikk for oss lørdag den 05.05.1945 og videre utover. Kanskje kan disse linjer bøte noe på at feiringen gikk oss hus forbi.

Konnerudtroppens oppstart

Konnerudtroppen fikk vel sin spede begynnelse mot slutten av 1943. Den bygget seg da opp etter hvert framover slik at den da freden kom bestod av i alt 31 stk. Fram til i dag (1995) har dessverre henimot halvparten blitt borte, slik at det i dag lever 16 eller 17 stk. Troppen ble registrert som 3.tropp i gruppe 3 i område 1414 og distrikt 141.

Det sier seg selv at fra krigens tid er det meste basert på hukommelsen. Kompromitterende papirer var jo bannlyst. Jeg vil derfor være forsiktig med detaljer fra denne tid, vesentlig fordi styrken opererte i mindre grupper slik at jeg ikke kjenner godt nok hva andre har vært med på. Men enkelte hendelser mener jeg må med, selv om de er basert på hva jeg opplevde. I denne forbindelse kunne jeg tenke meg det ville komplettere det hele hvis en eller annen fikk samlet de gjenlevende til en mimrestund. Stort sett besto virksomheten under krigen i å lære å kjenne de forskjellige våpen, bl.a. at vi måtte demontere og montere disse i stummende mørke. Disse øvelser foregikk både lokalt på Konnerud og inne i bortgjemte steder i Konnerudskogene.

Militært langrenn på Hestmyrbrenna

Jeg husker at vi, en fin soldag høsten 1944, var helt inne på Stalane på Vestskauen, som den gang hadde et helt annet utseende enn i dag. Vi øvet bl.a. i sprangvis framrykking og etterflg. dekning. På grunn av denne fine og varme dagen, husker jeg at vår venstre fløyemann. Kåre Berntsen deltok med overkroppen bar. På kommandoen «dekk» landet Kåre midt i en neslehaug, og hadde selvsagt ganske vondt i lang tid. Ellers var enkelte med i kurervirksomhet. Vi hadde også et militært langrenn vinteren 44/45 med pistolskyting innover Hestmyra. Jeg husker også det ble rekognosert sperrestillinger på innfartsveien til Konnerud, samt andre saker og ting som forholdene nødvendiggjorde.

Kritisk våpenhenting ved Majordammen

En episode fra høsten 1944 mener jeg bør med fordi den viser hvilke følger en liten feil eller tabbe den gang kunne få. En 8-10

Olaf Rustand.

De av troppen som synes på bildet er fra venstre:

Nils Pettersvold i battledress m/pistol, Tormod Ask Henriksen med den kjente stengun, Ole Karls Eskerud (lagfører), Odd Nordli, Gardar Eskerud (lagfører), Arne Larsen, Knut Løvås, Anders Juel, Thorleif Pettersvold (lagfører), Arne Svendsen, Harry Schwencke, Ragnar Schwencke, Olaf Rustand, Olaf

Gulbrandsen, Gunnar Prøis, Arne Løvås og Einar Løvås. De øvrige i troppen var følgende: Kåre Berntsen (falt på Haglebu), Jaan Steen Fjellanger, Karl Thorgersen, Trygve Nilsen, Bjørn Ask Henriksen, Kristian Løvås, Lars Gomperud, Rolf Pettersvold, Odd Treholt, Olaf Skjelsbæk, John Kollerud, Johan Christensen, Jørgen Gomperud og Tom Seeberg.

stk. av oss var tatt ut til å hente våpen inne ved Majordammen som skulle leveres oss av cellegutta på Vestskauen. Vi syklet enkeltvis innover og samlet oss like i nærheten av demningen, mens vår leder, som jeg mener var Nils Pettersvold gikk lengre frem for å møte karene. Mens vi står der kommer en mann ned-enfra, stopper og spør: « Er det langt igjen til Heia?» Vi kjente ikke til hva som var avtalt, det var det bare lederen som visste. Vi svarte da som sant var at det tok bare et kvarters tid. Mannen ble imidlertid stående og se på oss og gikk tilbake samme vei-en. Da ante det oss at noe var galt. Mannen hadde sikkert ikke fått riktig svar på sitt passord. Noen minutter senere kommer 3 mann tilbake, en i midten med pistol og en på hver side av ham med maskinpistoler. Da var det som om verden sto stille en stund og vi kunne sikkert hørt den berømte knappenåla falle. Jeg husker at mørket begynte å falle på. Plutselig fikk en av karene våre, jeg mener det var Arne Larsen, se en av cellegutta mot himmelhorisonten og kjente han igjen. Han ble tiltalt med navn og så løste det hele seg opp. Men jeg husker det unnslassende av cellegutta et sukk som» Gudskjelov at det gikk som det gikk» Vi må her huske på de ulvetider vi levde under den gang hvor det i kritiske situasjoner gjaldt å «trekke først» Det ble etter hvert mer hyggelig der ute med prat osv. Vi fikk våre våpen,

surret dem fast på bagasjebærerne og kom velberget tilbake til Konnerud og fikk gjemt dem. Men jeg husker vi ble noe skremt i Snekerstubbakkene opp fra Svingen, da en bil kom mot oss med tente lykter. Jeg syklet sammen med Trygve Nilsen, og vi kastet fra oss syklene i veigrøfta og forsvant til side. Men det viste seg å være en norsk bil. Muligens ei drosje, så det skjedde ikke noe. Jeg vil berømme karene under situasjonen ved Majordammen for sin beherskelse og ro. En liten «klikk» kunne fått skjelesvangre følger.

Troppsjefen falt ved Haglebuslaget

Et kapittel i troppens historie må sies å være helt spesiell., nemlig det at troppsjef Kåre Berntsen og nest-troppsjef Tormod Ask Henriksen ble innkalt til et befalskurs på Haglebu i april 1945. Således kom begge med i kampen der oppe med den følge at Kåre falt, mens Tormod kom fra det med livet i behold. Men jeg vet også at Tormod var ute i hardt vær, og jeg har fått hans tillatelse til å fortelle at han deltok i stormangrepet mot en midlertidig tyskdominert høyde ute på Haglebutangen og så får man tenke seg selv. Angrepet var vellykket, men dessverre med norske falne.

Tormod ble senere vår troppsjef resten av tiden. Troppens egentlige overhode var imidlertid Nils Pettersvold som jo var fagmilitær.

Så over til freden

Som nevnt gikk alarmer for oss, til å være klar, lørdag 5.mai 1945. Hele troppen møtte så den 8. mai inne på Hogstedvollen som den gang i likhet med Stallane hadde et helt annet utseende enn i dag. Dette skjedde forøvrig sammen med 2.tropp. Etter oppstilling der marsjerte vi til SIF-hytta hvor vi tilbragte natten derpå. Dagen etter fikk vi tildelt våre Lee Enfield rifler m.v. og hadde et svare strev med å få dem reingjort for smøring. Dessuten var det prøveskyting med våre rifler og jeg kan huske vi fikk herlig kjeft av Nils Pettersvold fordi vi lot skuddet gå før han fikk fullført sin kommando. Vi var nok litt for hissige da. Ellers kan jeg huske at et av grantrærne tilhørende Martinius Kinnerud ble fryktelig maltraktet under prøveskyting med Brengun Maskingevær.

På kvelden den 9.mai marsjerte vi nedetter Stubberudveien til Konnerudkollen Turisthotell hvorfra Hellings busser bragte oss ned til Drammen og vårt kvarter i Vestbanegårdens 2. etasje. Vi glemmer vel aldri det syn som møtte oss da bussene stupte ned Konnerudbakkene mot en by som var opplyst etter å ha vært svart i hele 5 år.

Populær Konnerudgjeng

Umiddelbart etter ankomsten fikk troppen vår orde om å eskortere noen landssvikere over bybrua til Politikammeret. Det var uforglemmelige øyeblikk. Hele Drammen var på bena og taktfast lød ropet: «Hjemmestyrker, hjemmestyrker, hei, hei, hei. Det er gutter som har vasket seg.»

Det ble nemlig fortalt at vår tropp var den første Drammenserne fikk se i samlet formasjon, og aldri har vel en Konnerudgjeng lagt Drammen for sine føtter som vi gjorde den gang.

Kl. 1400 neste morgen ble 1. og 2. lag i vår tropp uttatt til å foreta en opprenskningsaksjon med arrestasjoner i omegnen. Turen gikk uten at noen satte seg på bakbeina, men på turen møtte vi en kar som kom syklende i full tysk uniform. Han kastet fra seg sykkelen og løp bortover et jorde som var nypløyd. En maskinpistolsalve fikk ham snart på bedre tanker.. Han kom

tilbake med henda i været, ble puttet inn i bussen og levert på Politikammeret sammen med de øvrige.

En liten ting utenom det vanlige kan imidlertid nevnes. En av de arresterte spurte så pent om han kunne få med seg noen tørre tobakksblader som han hadde på låven og som han vel hadde avlet selv. Dette ble innvilget. Det var jo tobakksnød.

Hva skjedde med Kåre?

Vi var inne til tjeneste til ut Juli måned og fordrev tiden med vesentlig vakt- og kontrolltjeneste. Ellers svedde vi ganske lenge i villfarelse om Kåre Berntsens skjebne ved Haglebu. Selv Tormod som var med der oppe, kjente ikke til dette, Særlig for hans nærmeste familie måtte det bli en lite hyggelig ventetid. Kåres bror Arne var flere ganger nede i forlegningen og spurte etter nytt. Omsider kom det sørgelige faktum for dagen, nemlig at Kåre var falt. Det var Nils Pettersvold, Jaan Fjellanger Steen og Arne Larsen som ved selvsyn fikk konstatert dette. Det ble en trist dag for troppen. Den 15 mai fulgte hele troppen Kåres bære til Konnerud Kirke, hvor han ble begravet 18. mai, også under hele troppens deltakelse. Etter begravelsen var vi buden til Kåres hjem på smørbrød. Kåre's navn står inngravert på den minnebautaen som står foran Konnerud kirke.

På Slottsplassen

Den 9. juni deltok vi i defileringen for Kong Haakon på Slottsplassen. Vi reiste innover i gamle kuvogner tidlig på morgenen. Etter oppstilling, marsjering gjennom Oslo med etterfølgende defilering, var enkelte så trøtte, deriblandt jeg, at vi regelrett sovnet på en hard trebenk i Frognerparken.

Som sagt var vi i tjeneste i ca. 2 måneder før vi trakk i sivilt igjen. Vi må vel kunne si at dermed var et av de merkeligste kapitler i Konneruds historie forbi. Det kan vel da være en passende avslutning på denne beretning å gjenta litt fra distriktsjef (sjefen for Hjemmestyrkene i vårt distrikt) Ahlert Horns slutttappell av 14.07.45 til Hjemmestyrkene i D 141.

«La meg så på fallrepet få takke dere, Hjemmestyrker, for den prektige måte hver enkelt av dere har gått fram på. Takk for det gode samarbeid og takk for godt og varig kameratskap!»

Lykke til med fortsatt innsats i et ordnet samfunn.»

Bruk vårt digitale arkiv

Alle har nå fri tilgang til bildene i vårt arkiv på <http://bilder.skhist.no/>.

Finner dere feil i opplysninger om bildene eller har noe å tilføye vil fotogruppa gjerne ha beskjed til foto@skhist.no.

Medlemmer kan søke om brukernavn og passord og får da utvidet tilgang til arkivet. Dette inkluderer nær alle tidligere utgaver av Historielagsnytt og mulighet til å legge bilder i en egen samling (lysbord) for lettere å finne tilbake til bilder.

En grisehistorie fra virkeligheten

Fra Historielagets bok "Vi ser tilbake", utgitt i 1980. Ukjent forfatter.

Bearbeidet av Inger Johnsrud

For en del år tilbake, det var nok en av de siste årene før krigen, skulle julegrisen slaktes på en plass borte i Andorsrudkroken. Slaktinga var kommet godt i gang. Riktignok hadde slakteren ikke vært særlig heldig med stikkinga av grisen, det var så, og karene som var med og hjalp til syntes nok også at det ble uvanlig lite blod, men de var enige om at kanskje var det den lange mørketida som grisen hadde hatt i de siste høstmånedene som var årsaken.

Da karene var kommet halvveis med skoldinga, og hadde fått av busta på den ene sida av grisen, var det tid for en liten slakte-

dram. Det var surt og kaldt, og slaktemannskapet syntes det var godt å komme inn på kjøkkenet og få varmet seg litt.

Etter å ha fått seg noen drammer, gikk karene ut for å fortsette. Men der – midt i mot kjøkkentrappa – står det en skapning som ingen har sett maken til i levende live. Der står grisen! Nybarbert, rosa og blank som en bån rumpe på den ene sida, den andre sida full av bust. Ikke å undres over at karene måtte litt med det samme, og tok et raskt overslag over hvor mange drammer de hadde fått innabords.

Men etter en hissig jakt, endte det hele med at grisen til slutt ble fanget inn og overmannet. Så var det ingen annen råd enn å sette i gang på nytt, og sørge for at det ikke ble mulighet for liknende overraskelser.

Fakta om glødelampen

Det glødet tidlig i vårt område

Wikipedia /Erik Grinderud

Vi har i en annen artikkel beskrevet når/hvordan elektrisiteten kom til Konnerud og hvordan Konnerudkollen Turisthotell kunne glede seg over glødelamper i alle rom.

Her er litt fakta om glødelampens start og utvikling.

En rekke oppfinnere arbeidet over lang tid med glødelamper. Ideen bak et ikke-brennende filament kom fra Carl Auer von Welsbach, som utviklet ideen fra glødenettet i gasslamper. I 1854 lagde Heinrich Göbel «den første glødetrådlampen med tråd av forkullet bambusfiber. Joseph Wilson Swan var den første som laget en teknisk brukbar lampe som ble fremstilt fabrikkmessig».[1] Amerikaneren Thomas Edison var oppfinneren som laget en praktisk anvendbar glødelampe sammen med et strømforsyningssystem, og han fikk dermed uforholdsmessig mye av æren for denne oppfinnelsen.

I Norge begynte man å produsere lyspærer i 1916, da det ble etablert en fabrikk i Drammen. Denne ble i 1919 overtatt av den tyske lyspæreprodusenten Osram. Økt etterspørsel etter lyspærer i mellomkrigstiden førte til at to nye lyspærefabrikker ble etablert i 1932. Norske Philips startet en i Bren-

neriveien i Oslo, mens Norsk Elektrisk Glødelampefabrikk «Noreg» ble etablert i Arendal.

Fortsatt glødelamper fra Osram

De første glødelampene fra Osram står fortsatt på enkelte stabbur i Gudbrandsdalen. De må ikke skrues av holderen, bare bli slått av og på. I glasset på disse glødelampene er det inngravert OSRAM.

Graham Enerhøida

Det høres ut som det kunne være halvbror-en til Herman Wildenvey eller en tilsvarende person fra kultureliten. Det er så langt unna faktum som det er mulig å komme. Dette handler om en ruin og en bils reise fra statu-objekt til vrak og dens gjenoppstandelse.

Forfatter Asle Wang, Gamlebakken beboer og bilentusiast

De som er lokalkjente i Gamlebakkene vet hvor Hengesletta er. Om noens fantasi nå begynner å løpe, så er det riktig at slet-tas navn har sitt opphav i den lite fremtidsrettede aktiviteten hending. En ulykkelig sjel som ikke fant noe positivt ved livet avsluttet det hele i ei buske på denne sletta. Og skremte vettet av en kar som under krigen kom på ski nedover nattestid. Der-med var den lille flata døpt.

Kommer du altså opp bakkene og avslår tilbudet om å senke pulsen noen hakk til høyre bortover Hengesletta, og i stedet fortsetter tre hundre meter framover i bratt og ulendt terreng, vil du komme til en ruin. Det som er igjen av plassen Enerhøi-da. Enklere er adkomsten ovenfra. (Koordinater N6631245.64 Ø228096.23) Som så mange andre bosteder på Konnerud var også denne plassen opprinnelig ei hytte. Som etter flere om- og påbygginger ble til en helårs bolig. Så kan man tenke: hvorfor bygger man noe på en slik tomt? Midt i skauen og langt nedi ei bratt og mørk skråning. Eller oppi ei skråning, avhengig av hvorfra man ser det.

Brynhild Halden, Gunhild Strøm, Hildegunn, hvit lue, Guro Halden og Torgunn.

Et sted med fantastisk utsikt

Stedet har blitt rammet av samme problemstilling som de siste årene også har vært omtalt når det gjelder Almedalshøiden – bedre kjent som Haukås – og Skimten på Bragernessiden. Gjengroing. Boligen på Enerhøida hadde - som man kan se av bilder - en fantastisk utsikt over Drammensdalen. De som bebodde huset der i den luftige usjenertheten var Gunhild og Torleif Strøm og deres døtre Hildegunn, Olaug, Torgunn, og Eldbjørg. Etter fraflytting brant huset i mai 1981, og for å rydde tomta ble uthuset og alt gjenværende påtønt senhøstes samme år. Slikt kunne man gjøre den gang. Gjenoppbygging ville ikke kommunen godta.

Bedrøvelig stand

Torleif Strøm var en ivrig felespiller og deltok blant annet på leikarringer. Det gjorde også Turid Brenden og hennes mann. Turid tipset i 1972 sin unge kollega Odd Runar Holm om at det sto en gammel bil hos bekjente på Enerhøida. Den interesserte nitten-åringen besiktiget herligheten og fikk den gratis dersom han ville ha den. Det var en tidligere stasvogn i bedrøvelig stand. 1931 Graham Paige Prosperity Six 53, en stor sekssylindret amerikansk bil til godt og vel dobbel pris av hva en mer folkelig Ford eller Chevrolet kostet på den tiden. Norge var det landet som hadde størst tetthet av merket utenfor USA.

Bare i gamle Skoger Kommune har det rullet minst et par ti-talls eksemplarer av statusbilen. Vi kan nevne noen eiere. Morten Larsen og Martin E Larsen på Konnerud hadde hver sin 1929-modell, Harald Kjærulf og Henry Gudahl i Strømsgodset og Olav Thorud på Gulsbogen hadde Graham Paige. Det hadde også Hagbart Aasheim, Martin Grimsrud og Harry A. Andersen i Skoger. Og Ella og Jørgen Juel. Kan jo nevne at kjente navn i Drammen og omegn som Harald Lyche, Erland Kiøsterud som eide Krogstad Cellulose, Melsom, Solstad-Nielsen, Berg på Slippen og Drammens Sykehus også var blant de som valgte kvalitetsbilen.

Eldbjørg og Hildegunn Strøm.

Eldbjørn, Torgunn, Olaug og Hildegunn Strøm.

Kjørt i bekken

Bilen vi omtaler ble på tampen av sin aktive karriere fra 1957 brukt som alt-mulig-bil av nygifte Torleif Strøm og fru Gunhild mens de bygde opp sitt nye hjem. På en av dens siste turer var den stapp full av takstein. Etter endt tjeneste og avregistrering høsten 1958 skulle den kjøres bort i skauen for å la naturen ta mineralene tilbake. Uheldigvis kom den seg ikke over en bekk som planlagt, så der ble den stående i fjorten år. I bekken, og på vippen med fare for å rutsje utfor den bratte skråninga. Etter

Snørrik vinter for Torgunn, Olaug og Hildegunn.

hvert sank den ned til akslene i skogsjorda. Rust og råte hadde gode vekstvilkår, pergamoid-taket tålte ikke tyngden av snøen, setene – som tidligere var blitt stoppet opp med gamle dress-jakker – og tregulvet råtnet opp. Panseret hadde blåst langt bort i småskauen og motorblokka var frostsprengt. Forfallet var så absolutt i full gang.

Pågangsmodige Odd Runar Holm fikk hjelp av sin bror og en 1955 Mercedes lastebil med kran da vraket skulle hentes. Det var ikke uten spenning man kjørte ned den bratte bakken i desember 1972. Kommer vi opp igjen var spørsmålet. Graham Paige'en ble dratt ut av skauen, men viste seg å være for stor for planet på lastebilen. Den tiden var det løsninger på alle problemer. Før HMS og mange andre reguleringer var oppfunnet. Løsningen ble å få bakhjula på den gamle bilen opp på lasteplanet mens forhjula sto på bakken. Så der satt den ferske bileieren og styrte baklengs hele veien hjem til Hokksund. En slik transport hadde garantert kvalifisert til førstesideoppslag, førerkort-beslag og digre bøter om noen skulle prøve slikt i 2021. Så kan man undres over hva slags sprell dagens unge skal skryte av når de en gang blir besteforeldre.

Ramme av treverk

Gamle karosserier var som regel bygd opp rundt ei ramme av treverk. Så også denne, og da våren 1973 kom og telen gikk så datt bilen nærmest fra hverandre. Men bil skulle det atter bli, det var bestemt. Det ble sveiset og rettet, det ble snekret

1931 Graham Paige Prosperity Six 53 restaurert og fyller nå 90 år med god stil.

og sydd, det ble sparklet og lakkert. Alt gjort av den særdeles nevenyttige Holm. Fire år etter henting på Konnerud gikk turen til Bilsakkyndige på Kongsberg for registrering. I bitende kulde og snøføyke, uten varmeapparat og på sommerdekk. Det ble stemplet godkjent i nyskrevet vognkort og den unge bilentusiasten kjørte på våren 1977 tilbake til Enerhøida for stolt å vise fram resultatet. Ble litt skuffet forteller han. Torleif Strøm var ikke så interessert i å beskue en gammel bil.

Å være historisk detektiv er alltid moro, men noen ganger er det ekstra artig å samle alle tråder. Tråder som alltid har vært

der, men som inntil nå har vært ukjente. Det er ovenfor nevnt noen lokale eiere av Graham Paige, og det føles nesten ærefullt å kunne fortelle at bilen som sto til nedfalls i småskauen på Konnerud er den samme bilen som Ella og Jørgen Juel på Lindum i Skoger eide. Som Ella fikk av sin far Elling Sørum da hun giftet seg og etter hvert flyttet til nabokommunen på andre siden av fjorden. Ikke ukjente Hans Jørgen Juel, søsknene Erik Christoffer, Signe, Elling, Kari og Elisabeth hadde alle sine første bilturer i baksetet på denne staselige doningen.

Slik var det kanskje også for både Eldbjørg og Torgunn Strøm noen år senere. Bilen ble aldri omregistrert til Z-skiltes som den egentlig skulle hatt med bosted Skoger Kommune, men gikk hele tiden på F-4991. Forhåpentligvis blir det litt som å få møte en ukjent, men nær slektning når bilen sommeren 2021 atter vil komme rullende opp bakken til gården i Skoger. 65 år siden forrige gang.

En gang i året 1931 forlot 'vår' bil Detroit USA og man kan anta at den fant sitt nye hjem hos Karsten Kjos i Lier der den var registrert på F-191. En av ytre Liers fineste biler. Karsten Kjos kjøpte Elling Sørum sin gård og det er høyst sannsynlig at Elling kjøpte Karsten sin bil, men det har ikke latt seg fastslå med sikkerhet. Så ble den altså familiebil på Lindum. Hans Jørgen Juel kan fortelle at den fallende stjernen etter hvert ble brukt til røffere transport enn den opprinnelig var beregnet for. Baksetet var enkelt å ta ut og hva var vel mer naturlig enn å bruke vognen til dyretransport. Det var ikke uvanlig med fire-fem grisunger baki der. Eller en kalv godt emballert i en striesekk.

Over stakk og stein

Blant andre og mer vågale ekspedisjoner er Hans Jørgen og storebror Eriks oppdagelsesreise innover Røysjømarka en gang i god tid før oppnådd alder for førerkort. Det gikk en slags vei inn til Steinkleiva, men det ble ikke endestasjon for de eventyrlyste karene. På krøtterstier over stakk og stein kom de seg en drøy kilometer lenger. Helt inn til Veslevann. Der oppsto det problemer når gutta skulle snu, men den som gir opp har som kjent tapt, en del ungska måtte ofres for å løse den oppgaven. De tre-eikefelgene som var med på disse belastningene og etterpå sto mange år delvis i en bekk sitter fortsatt på bilen. Ask eller eik av aller høyeste kvalitet med andre ord.

Det ene fører ofte det andre med seg. Når Hans Jørgen leter litt i gamle papirer finner han kvitteringer etter sin bestefar. Fra den gang bilen holdt til i Skoger. I 1939 ble det lagt igjen kr 34,65 hos Chevrolet-forhandler Drammens Auto AS nederst i Konnerudgaten. Det tilsvarer drøyt kr 1200,- i dagens verdi. Og du verden hva man fikk gjort for den vesle summen. Justert brems, reparert lys og lås, rensset plugger, strammet registerkjede, montert nye vannslanger etc. Inklusive deler. Samme faktura viser noe annet artig. Bedriften hadde

Morris Cowley.

hele tre telefon-nummere, hvorav det ene var til 'Sjefene personlig'. Et års forsikring kostet kr 42,- hos Storebrand. Billig det også.

Ringene er sluttet, ikke bare en gang, men to. Torleif Strøm bodde på Loesmoen i Hokksund da han kjøpte den gamle slitne bilen etter Ella og Jørgen Juel, fikk den registrert på F-18206, og flyttet så til Konnerud. Odd Runar Holm som nå har eid bilen i 49 år bor også i Hokksund. Det er ofte med biler som med katter – de drar ikke så langt. I dette tilfellet var ruta altså Lier-Skauer-Hokksund-Konnerud-Hokksund.

Bilvrak - et kulturminne

På Enerhøida lå det inntil for få år siden enda et bilvrak. En Morris Cowley varevogn fra 1958. Registrert på Z-31899. En svært sjelden bil nå til dags. Dessverre er den nå ryddet vekk. Dessverre? Ja, det er faktisk trist at skogsvrak blir fjernet. De representerer ingen miljømessig trussel, men er for mange av oss like viktige kulturminner som gamle hustufter, dyregraver og vikingsverd. Søppel for noen er gull for andre. Flyvrak er vernet, skipsvrak er vernet, håper at enkelte bilvrak også blir vernet. Som de har gjort med opplevelsesparadiset Brødrerna Ivanssons Bilskrot i Båstnäs rett på andre siden av svenskegrensen. Vet nå bare om et par-tre gjenværende vrak i Konnerud-området. Svært medtatte sådanne. Tar gjerne imot tips om flere. Det ligger alltid en spennende historie bak. Og ikke minst: hvor ble det av Sande Kommune sin Dravn motorveghøvel type EH1 fra tidlig 1960-årene?

Takk til Hildegunn Fosse, Torgunn Solli, Hans Jørgen Juel, Odd Runar Holm, Finn Halden og Statens Vegvesen for bidrag med bilder og opplysninger.

Automobilforretning Reparasjonsverksted Garasjer Benzin - Olje Bilgummier Bilassuransje		DRAMMEN den 27/10 1939. Konnerudgt. 32	
Telefoner: Butikk & Eksp. ... 1872 Konner & Eksp. ... 4465 Sjefene personlig ... 1172		Sør. gr. Elling Serum, Lier. F. 4991.	
DRAMMENS AUTO AS			
Okt. 25-27. An. 1 stk. par		Kr.	1.45
0.6 m. list	a. 5,-		1.80
1 stk. radiator slange			0.90
1 stk. felgklemme			0.40
1 stk. felgmutter			0.10
Materialer for batterikasse			2.00
Ladet batteri, uttatt og innvatt			3.00
Reg. brems, rep. lys, dørlås, rensset plugg, strammet registerkjede, montert nye vannslanger etc.			25.00
		Kr.	34.65

FORNYELSESEVIS (Forsikringsbevis) 4560 Automobilforsikring	
17 14 JUNI 1937-1938	14 36583 4560 ELLING SERUM, LIER 1.170,-
Oversettere automobilpoliser betyngt berett på utstedelse vilkår i henhold til § 24 (2), § 10 i forsikringslovgivelsen.	
CHRISTIANIA ALKINDLIGE FORSIKRINGS-ANSTALTSSEKST	
STOREBRAND	
Bruttopræmie kr. 42,- + Bodon Totalt betalt kr. 37.50,-	

Kvittering fra Drammens Auto AS.

Tilbakeblikk ...

Konnerud før i tida

Bearbeidet av Per Runar Thoresen. Dette er tredje nr. av Historielagsnytt hvor vi gjengir gamle tekstutdrag fra Drammens Tidende som Erik Grinderud har samlet. Vi startet i juni 1894 og er nå kommet til desember 1908.

Desember 1908

Kjælkeagning i Konnerudbakkerne er som bekjent forbudt. For et aar siden ble det rettet en henstilling til Skoger Herredstyre om at tillate agning, men det resultatet i intet. Vi vil gjerne legge ind et godt ord for at det nugjeldende forbud blir ophævet. Kjælkeagning er en sund sport, og byens ungdom bør paa visse tider faa benytte veien til agning.

Januar 1909

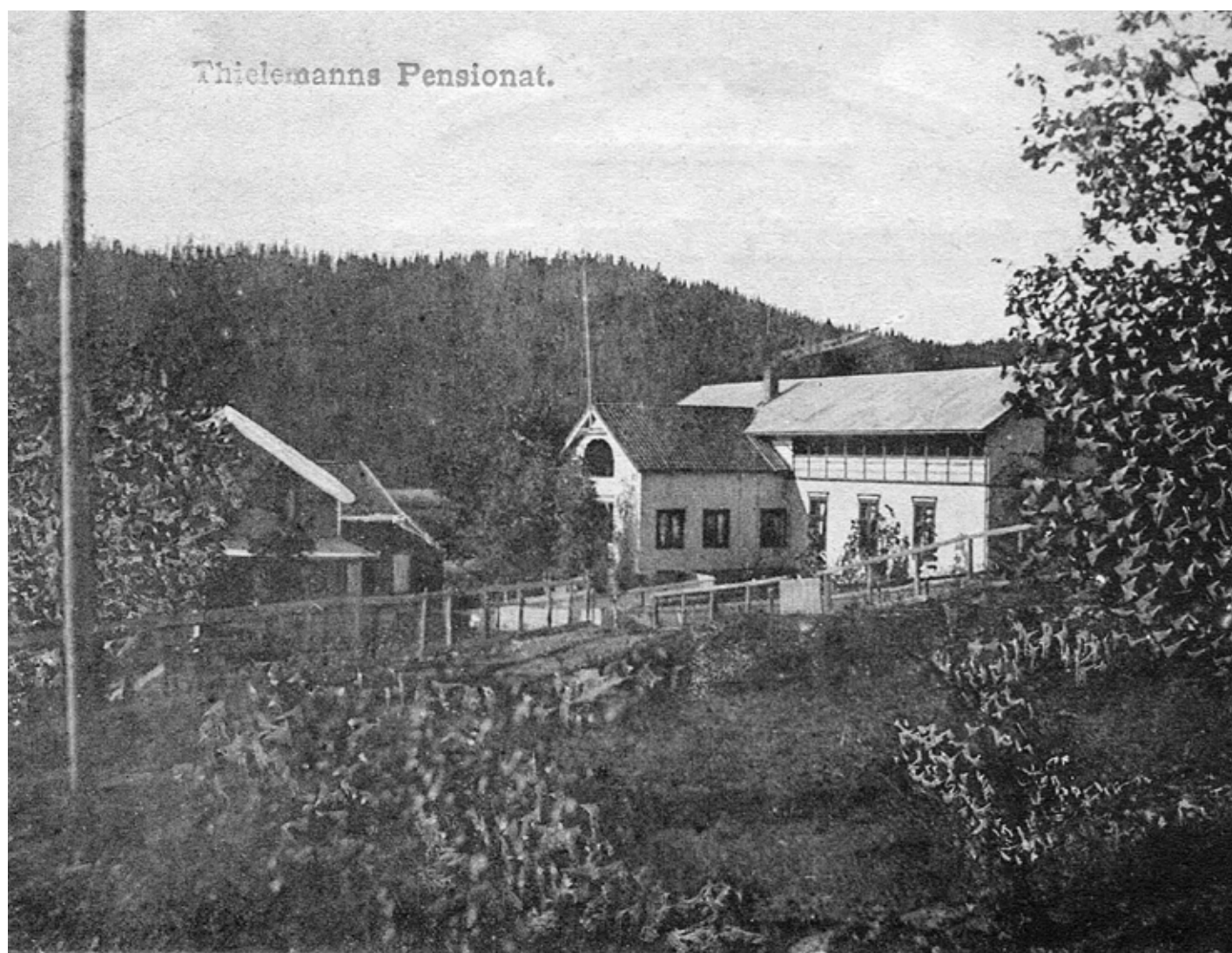
I Konnerudbakkerne drives der trods forbudet atskillig kjælkeagning om kvelden . Baade veir og føre inbyder jo til sportsliv, men det er ikke ufarlig at age deroppe.

Februar 1909

Bal avholdes hos Thielemann paa Konnerud Lørdag kl. 7 hvis et tilstrækkeligt antal melder seg. (Redaksjonen i Hist.nytt avklarer at Thielemanns pensjonat er det samme som Stordammen Pensjonat).

Februar 1909

Sneen, som er kommet de sidste dage, har skabt det herligste skiføre man kan tænke seg. Igaaraften havde skiklubben ULF arrangeret udflugt til Konnerud. Til sammen deltog 60 perso-

Thielemanns pensjonat.

ner, damer og herrer. De mødtes hos Thielemann og tilbragte nogen hyggelige timer der, før de udpaa natten vendte tilbake til byen.

September 1909

Fem bjørner ble fredag paatruffet af et selskap elgjægere i Sande. Ingen af bjørnene blev skudt.

Desember 1909

Skoger Herredstyre har behandlet et andragende med flere hundre underskrifter om tilladelse til at ake i den nye Konnerudvei. Andragendet blev ikke indvilget.

April 1910

Thielemanns pensjonat paa Konnerud, som ikke fik øk og vinret bevilget for indeværende aar, har paany søgt om saadan, dog kun til faste gjæster og ikke til reisende.

Juli 1910

Naar en i solstegen vandrer opover Konnerudveien, kan det vel være at varmen til en begyndelse er iferd med at ta pusten fra en. Du har imidlertid ikke gaat ret længe før du ander friere. Luften kjændes renere og lettere for hvert skridt, og efter en times vandring er du rullet saa langt at du kan se ud over en del av den vakre Konnerudbygd.

Juli 1911

Lørdag aften begyndte det at bli livlig i byen, idet størstedelen av besætningen paa de tyske torpedobaade begav seg op

gjennom gaderne for at bese sig. En mængde Drammensere var også på benene, og der var et liv som sjelden eller aldrig før her i byen i den stille sommertid. Tilbake paa baaderne var bare vagtmandskab. « Her er jo saa stille og fredelig » sagde en af officererne. Mandag morgen drog et par av de tyske avdelinger paa udflugt i omegnen. Et parti marcherede syngende og glade opover til Konnerud.

Oktober 1911

En potet paa 770 gram er os i dag forevist af gaardbruger Hans Jacobsen, Ulverud paa Konnerud. Hr. Jacobsen siger at han har faaet baade mange og gode poteter, om end ikke flere af vægt som den nævnte.

November 1911

Det er nu igjen stordrift ved Konnerud gruber, hvis anlæg skal moderniseres og delvis ombygges. Det sistnævnte er saaledes tilfældet med malmvaskeriet paa Pukerud. De forskjellige anlæg, tlhørende gruberne, skal gaa over til å benytte elektricitet som drivkraft.

Desember 1912

Et par anlægsarbeidere fra Konnerud sparket lørdag itu en parafrinkande, som en gut skulle bringe til jernbanen. Gutten tilkaldte politi, og forlangte anlægsarbeiderne arrestert, da han vilde ha erstatning for den ødelagte kande med innhold. Politiet fik imidlertid en hard tårn, idet de to noget beduggede karer satte sig voldsomt til modværge.

Huøker du vippe?

Tekst: Per Runar Thoresen

Vi som er vokst opp før, under og etter krigen kan vel ikke ha glemt VIPPA. Du nikker sikkert på hodet når jeg minner deg på den. Jeg vet ikke om VIPPE var noe som eksisterte i alle hjem, men i barndomshjemmet i Grubeg. var det et kjent fenomen. Vi abbonerte gjerne på ett fast antall kilowatt strøm. (F.eks 2000 kw). Hvis forbruket i gitte situasjoner passerte den avtale grensen, ble strømmen brutt. Da var det å slå av noen lyspærer, komfyrplater e.l. før strømmen kom tilbake. Når modern hadde vært på symøte(det var gjerne på formiddagen den gang) var det snaut med tid for å få middagen ferdig til fattern kom hjem. Da måtte flest mulig plater i bruk, og dermed gav VIPPA beskjed. Du har overtrått grensen. Fattern var tålmodig. Han ville heller vente noen minutter fremfor å betale for høyere kilowattgrense.

Konfirmasjon

Familiens konfirmasjon var et kritisk punkt. Feiringen skjedde gjerne i heimen den gang og med innleid kokke. Jeg husker da min eldste bror skulle konfirmeres etter krigen, bestilte vi ekstra kilowatt under konfirmasjonen. Da kunne kokka boltre seg uten avbrytning.

Etter hvert som vaskemaskinen og andre strømkrevende installasjoner kom inn i hjemmet fikk VIPPA krevende tider. Det ble dårlig stemning i heimen når mor satte på vaskemaskinen mens far og ungene så på TV som plutselig ble mørk. VIPPA var jo en slags strømsparer som vi kanskje skulle hatt i dag, men den forsvant etter hvert til fordel for fast og variabel strøm osv. Ser vi på dagens strømrkning har vi jo fått en masse annet ekstra vi betaler for. En kan bli VIPPA av pinnen av mindre.

Hvordan kom elektrisiteten til Konnerud?

Denne artikkelen med kart vil belyse hvordan glødelampene gjorde sitt innpass hos Konnerudverkingene på 1915 – 1917 tallet, kun med leiet kraft fra Drammen. Denne nye energien endret Konnerud-beboernes hverdag voldsomt. Kabelen som skulle drifte Konnerudgruvene var bestemt å brukes til dette formål. Elektrifiseringen av gruvene varte bare en kort stund, da hele gruvesamfunnet her gikk konkurs i året 1913. Da var kabelen allerede kommet hit opp og dette bestående anlegget måtte da bli brukt til noe annet.

Tekst: Erik Grinderud

Drammen bystyre gikk i 1911 til innkjøp av Labro kraftstasjon – en tremastrekke til overføring og Gulsbogen Sekundærstasjon, uvitende om den nye energien ville bli populær for byens befolkning. Gulsbogen sek. stasjon som fremdeles ligger i Bulows vei (Gosen) på Gulsbogen, var den første elektriske stasjonen på Strømsø. Ut fra denne ble kabler gravd i flere retninger. En kabel ble gravd mot Jarlsberg Paper Mill i Øvre Eikervei, en papirfabrikk som trengte denne energien. Kabelen endte her i en fordelingsstasjon som lå under bakkenivået. Nede i denne stasjonen hadde man mulighet for flere celler og brytere. Ut fra denne fordelings – stasjonen ble en 3x16 massiv kobberkabel lagt over Øvre Eikervei og gravd under NSB – jernbanespor og videre opp åsen til «Vaskeriet» i Baklia på Konnerud der Gruvemuseet nå ligger. Det var bare håndgraving på denne tiden og det må ha vært en betydelig jobb å grave ned denne kabelen helt fra Puke-
rud og opp lia til «Vaskeriet».

Trafostasjon

Rett nedenfor vaskeriruinene (sees i dag) ble det bygd en høy trafo/koblingstasjon. Denne bygningen skulle forsynes med elektrisk kraft. Kabelen hadde en spenning på 4600 kV. I tillegg til å forsyne gruveanlegget ble transformatorstasjonen den første delen av strømforsyningen til Konnerud og Konnerud Elektrisitetsverk. Stasjonen ble oppført i slutten av gruveselskapet «Mines De Jarlsbergs» siste driftsperiode 1912 – 1913. Bygget besto av betonggulv med vegger i murstein, og det hadde røstet tak. Innvendig var det oppdelt med celler for koblingsalternativer og transformatorer. I 1913 ble det klart at Vaskeriet måtte legges ned, det var ikke økonomi for videre gruvedrift.

Lys på Konnerudkollen Turisthotell

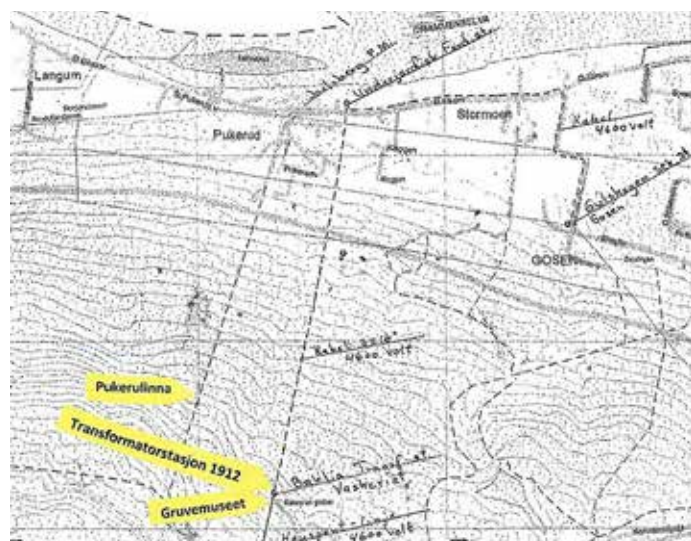
Fra trafoen/koblings-stasjonen i Baklia ble det foretatt mange utkoblinger opp gjennom tidene. Mangelen på kraft var den største årsaken til utkoblingen og hele Konnerudsamfunnet ble lagt i mørke i lange perioder. Fra denne stasjonen ble det høyspente luftstrekket mot gruveanlegget her oppe strukket på en enkel

tremastrekke. Denne linjen ble forlenget videre mot Konnerudkollen Turisthotell, som med dette fikk lys i alle sine rom, et ualminnelig flott syn den gang ble det sagt. Konnerud-samfunnet trengte også lys, så høyspent- linjen ble utbygget videre mot sentrum og flere lavspentlinjer ble strukket og glødelampene ble hektet på, og en slik lampe i huset forenklet folks hverdag betydelig. Denne energien ble senere utbygd til motorer og oppvarming som et resultat av den tekniske utviklingen.

Avstandene var store på denne tiden, når man bare hadde hes-
tene som kunne brukes til frakt av materiell. (stolper, kabler og annet utstyr.) Det ble først anlagt en «oppmøteplass» i et område som Konnerud elektrisitetsverk hadde. Dette var et område hvor mannskapene hadde mye av det materiellet som skulle brukes for utbygning av Konnerud. Denne plassen lå i krysset Løkkesvingen og den gamle Konnerudgata. (Nær Bernåsbakken) Elektrisiteten til Konnerud-samfunnet ble sakte og sikkert utbygd fra dette stedet.

Nostalgi

På denne tiden eksisterte også Strømsgodset elektrisitetsverk, Skoger elektrisitetsverk og Drammen elektrisitetsverk, alle med hvert sitt utbygningsbehov. Den første strømmen som ble slått på i Drammen var 18 aug. 1903 og kom fra Gravfoss kraftstasjon via en 20kV kraftlinje til sekundærstasjonen som lå i Konggata 51, denne ble revet tidlig på 1960-tallet. Det første huset som fikk strøm i Drammen var hjørnegården i Øvre Storgate/Strømsgata. Her var det anlagt et snelleopplegg som fødte de første glødelampene. Drammensene kunne denne dagen få en befaring på huset og det var et stort fremmøte. Kraftstasjonen som lå tet inntil «vaskeriet» i Baklia er revet, men det finnes fortsatt rester av fundamentet. Kabelen som leverte den første strømmen til Konnerud ligger fortsatt nedgravd i åsen opp til Baklia. Det er et minne som forandret Konnerud – verkingenes hverdag. Kulturminnene våre er fysiske påminnelser om menneskelig virksomhet i nær og fjern fortid.

Vestskogjegerne på Vestskauen

Mange av oss har hørt om Vestskogjegerne på Vestskauen under krigen, men få av oss kjenner til bakgrunnen og hvordan oppholdet var der inne.

- **Hvorfor og hvordan kom de dit?**
- **Hva gjorde de der?**
- **Hvordan bodde de?**
- **Hvordan hadde de det?**

Tekst: Per Runar Thoresen

Små motstandsgrupper etablerte seg etter hvert, dels uorganiserte og dels uavhengige av hverandre. De gjemte sin virksomhet ulike steder, og naturlig nok også på skauen. Drammen var jo beriket av store skogområder på begge sider av elva. En dag i september 1944 kom følgende ordre fra Distriktsledelsen i Milorg.

«Etabler et cellemiljø på Vestskauen med 6 celler á 9 mann. Helst frivillig. Ubemerket skal man forlate heimen. Verken familie eller venner må få vite noe. Fortrinnsvis karer rundt 25 år i god fysisk form som ikke har førsørgelsesbyrde. Hvert lag skal bygge opp en celle/hytter. Bare leirledelsen + ordonanser skal vite om hverandres celler/hytter.

Ta med redskap for hyttebygging og sett i gang straks. Cella skulle få fullt utstyr med våpen, uniformer og proviant.

Vestskauen (området mellom Konnerud, Eikeren og Sandebygda) ble valgt fordi det var et større område og lettere å gjemme seg bort i. Gutta fikk én dags varsel, og 22. september 1944 dro 9 forventningsfulle gutter til Haugsetervollen/Sagdammen med enorme oppakninger.

Fullt av entusiasme og godt humør ble de møtt av ledelsen, og neste natt bar det videre over stikk og stein i mørket ned til Heia, Majordammen, Grodalen og forbi Saggravdal. Tunge, våte myrer ble forsert, og de endte opp ved Lauvkollmyra nord for Øyvann etter 4 timers slit med 2 pauser.

Etter initiativ fra Selvik Bruk og styret i Skoger og Konnerud Historielag planlegges det nå ny skilting og ny merking av Cellene + Flyslipp på Vestskauen.

I den anledning har vi laget en kortversjon av «Vestskogjegernes minnebok» som er på 300 sider. Vår kortversjon er på 12 sider og ligger ute på vår hjemmeside www.skhist.no

Disse cellene ble populære overnattingsplasser for bygdas ungdommer etter krigen. Les utdrag fra en dagbok fra 1947.

Celle 2

Det er gått noen år siden « gutta » forlot disse cellene. Fra v. Kåre Kind og Hans Halden. De er tilbake ved cella, hvor kamuflasjen nå har råtnet ned. 1960 Foto: Hans Halden.

Jentetur til cellene

8. november 1947

Her er jeg igjen, og nå kan du tro jeg har meget å fortelle deg! Du kan tro vi har hatt det morsomt.

Skrevet av Tone Sverreson Ørmen, et utdrag fra dagboka til ei venninne av min mor Astrid f. Gjertsen

Klokken ti på fire kom Bjørg og vi syklet til kirken. Det var bare Rigmor og Astrid som hadde reist føre. De skulle vente på Garås til vi kom. Derfor måtte vi vente på Marit ved kirken, men den som ikke kom var Marit. - Vel tenkte vi, vi fikk kjøre føre så fikk hun komme etter.

Da vi kom til Garås sto Rigmor og Astrid og ventet på oss. Det begynte allerede å bli mørkt. Marit kom like etter oss heldigvis. Vi satte syklene våre hos noen Rigmor kjente, så la vi i vei med sekk på ryggen og humøret på topp.

Det var såpass lyst at vi slapp å bruke lykt et stykke, men det er merkelig hvor fort mørket kommer, så vi måtte snart ty til lommelyktene. Vi pratet, lo og sang, vi hadde det riktig så koselig der vi gikk.

Rundt oss sto skogen mørk og tung, men vi var ikke det spor redde, og i grunnen gikk det nokså fort oppover. -Jeg snublet en gang og slo nesa i en stein, men det hadde ingen ting å bety, vi er da norske jenter.

Da vi kom forbi Gravdal, tok vi oss en karamell og hvilte oss litt.

For nå gikk vi bare rette veien til Bergvannet og derfra gikk stien til cellene. Vi var noe spendt på om Cellene skulle være opptatt, men det fikk vi snart greie på.

Da vi kom til stupet der stigen førte ned, hørte vi bikkjer som gjødde og noen som ropte. Vi krabbet ned, men Benny hunden til Rigmor var redd og sto igjen opp og ulte. Det var tre karer som var i H.K og de kom med lykter og hjalp oss med å få Benny ned. Vi tenkte siden Cellen var opptatt fikk vi gå til neste celle, men karene mente at den neste cella var i så dårlig stand at vi kunne være der.

Marit og Bjørg skulle gå bort og se på den andre cella. Vi andre fikk varmet oss litt og det var deilig å få av seg sekken etter at vi hadde gått så langt. Snart kom Marit og Bjørg tilbake og de mente at vi kunne ligge på den andre cella. Karene tilbød seg å gå bort og fyre, mens vi fikk spise maten vår. Mat smakte godt, for vi var veldig sultne. Vi spiste, prata og lo om hverandre. Det var veldig snilt av karene at de gjorde så mye for oss. Da vi var ferdig med å spise, kom de tilbake og sa at det var livsfarlig og tilbringe natten der. Det var glissent i taket og så rått at da de

begynte å fyre sto dampen av veggene. - Ja vi viste nesten ikke hva vi skulle gjøre. Det så ikke lyst ut.

Da sa de at vi fikk ligge i øverste køya, så kunne dem ligge under køya. Vi var selvfølgelig glade, for det var bedre å ligge der enn å ligge i den andre å kanskje pådra seg bronkitt og litt av hvert mer. Her var det i hvert fall ikke rått og kaldt.

Astrid hadde med seg kortleik, og vi spilte kort mens vi spiste sjokolade og drops. Vi hadde det riktig hyggelig. Det var tre karer, to av dem var gifte og de hadde to bikkjer som snart ble gode venner med Benny som var med oss. Klokka ble mange, og vi syntes vi måtte køye. Karene gikk ut mens vi redde opp og la oss. Det ble nokså trangt, og jeg som lå ytterst truet med å falle ned flere ganger. Vi måtte ligge på siden alle sammen. Jeg måtte holde meg i en stolpe for å ikke falle ned, men til slutt fikk jeg lagt meg nede ved bena, så jeg ikke skulle falle ut og endelig så sovnet jeg.

Søndag 9. november 1947

Neste morgen var vi oppe tidlig, allerede kl. 06.30. Da fikk vi se at det var kommet snø, Astrid og Rigmor var ute og kastet snø, Bjørg og Marit kom etter. Jeg var litt seinere i avtrekket og kom ut etterpå. Vi kokte te og de andre kokte kaffe, så satt vi sammen og spiste. Det var riktig så koselig.

Etterpå gikk vi ned på myra og så på dem skjøt på blink, men Marit syntes det var nifst og gikk opp til cella. Vi satt og dikta i Fremmedboka. Jeg husker ikke riktig alt, men jeg skal prøve å gjengi så godt jeg kan:

Vi gikk til cellene med sekk og lommelykt.

Mørket kom på og det ikke riktig trykt.

Vi pusta og pesa og Benny viste vei, da hørte vi fra stupet noen som ropte Hei.

For H.K. var opptatt, vi kom for seint. Men kara var greie og sagde så pent: Kom inn å få kaffe og hvil dere nå, så kan dere seinere videre gå.

Vi tenkte at vi skulle seinere videre gå, så ble det nok ikke noe husly å få.

Men gutta var snille og sa hvis vi ville, så kunne vi i øverste køye få ligge.

Dette var for lørdag nå kommer søndag:

Vi våknet om morgenen, og da fikk vi se at hele bakken var dekket med snø.

Fjompen og Skøyer `n jubla og sang og begynte å krige med en eneste gang.

Morten og Haugtussa for da ut og hoppa og sprang som en gæren stut.

Men Skogtrollet sto i døra og skjønte ingenting av alt som foregikk rundt omkring.

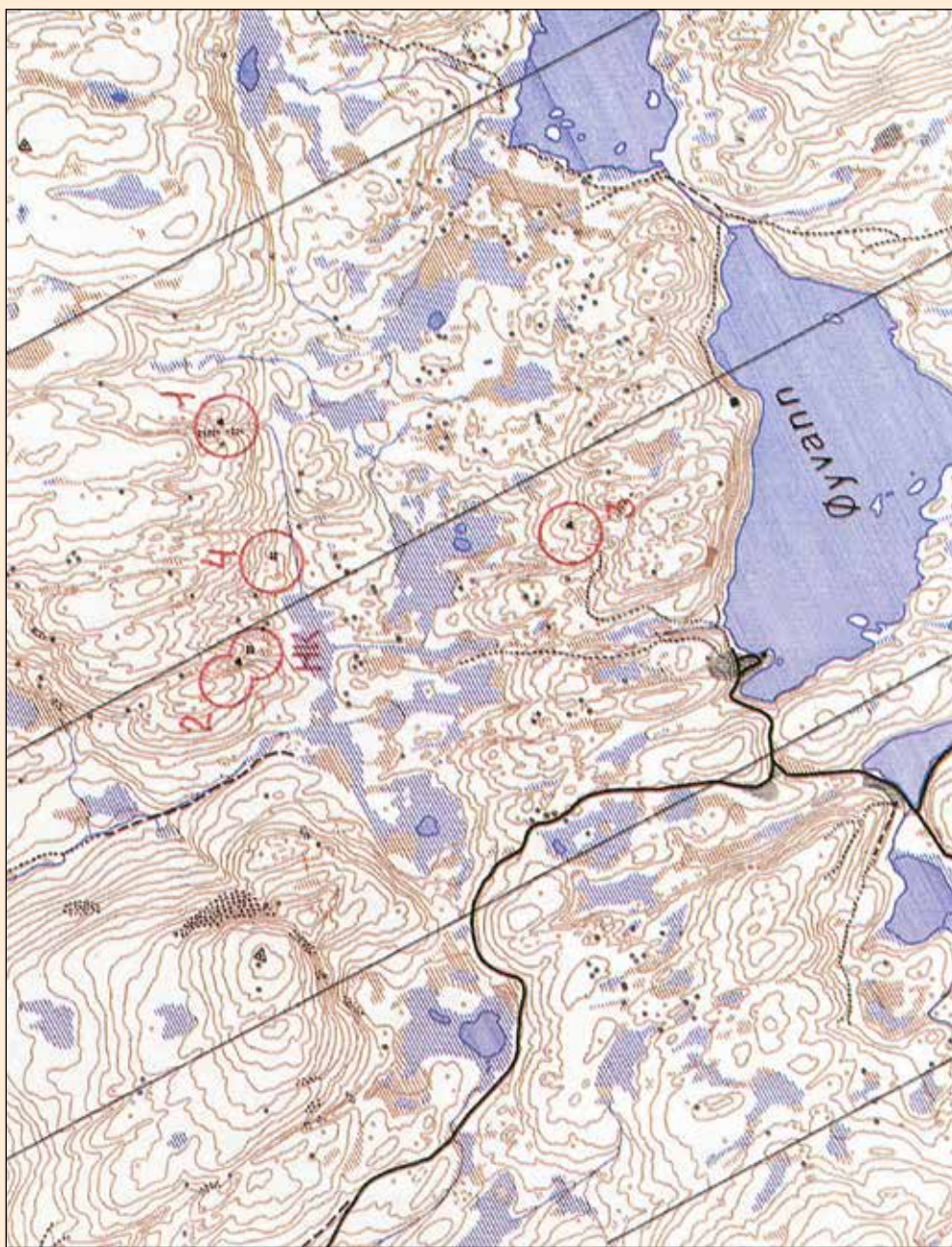
For øya var som klistra fast. Hu var ikke med på et eneste kast.

Da de andre kom hjem, fortalte de at de hadde vært omkring på de andre cellene. Marit og jeg gikk etter vann på myra, og da vi kom tilbake skulle de andre gå til Øyvann. Jeg hadde ikke noe lyst, for jeg var så trett i bena. Rigmor sa at hun kunne være hos meg, men jeg syntes det var leit at hun skulle være hjemme bare for min skyld, men hun sa det var all right. Vi satt og tegna og leste illustrert og prata. De andre kom fort igjen, og vi dekket bordet for å spise før vi gikk. Karene hadde gått om formiddagen, så vi var aleine. Vi kokte egg og te og jeg satt og matet Benny. Da vi var ferdige, ryddet vi opp og pakket sekkene våre og tok farvel med hytta (cella). Det var vakkert i skogen nå da snøen lå på trærne overalt. Rett som det var fikk vi en dusj med snø over oss, men det var bare moro.

Det gikk fort nedover, og vi sang så det ljoma i skauen. Det begynte å bli mørkt da vi kom ned til Andorsrud. Vi fant på at

i vinter ville vi prøve å få i stand kanefart. Vi hentet syklene, men kunne selvfølgelig ikke sykle da det var snø, så vi ventet på rutebilen. Det var to og en halv time til, men vi hoppet rundt i snøen, sang og herjet så vi ble varme.

Vi fortalte hverandre historier og omsider kom rutebilen. Vi satte syklene bak, men sekkene måtte vi ha med inn. Det var deilig at vi var kommet så langt. Vi sa adjø til hverandre ved kirken, og vi var enige om at vi hadde hatt en fin tur. Astrid, Bjørg og jeg hadde følge ned til meg, så sa vi adjø til hverandre. Da jeg kom hjem, fikk jeg deilig middag, og det smakte godt. Jeg fortalte mor hvordan vi hadde hatt det og den kvelden var det deilig å få lagt seg i sin egen seng.

Oversikt over cellene.

Gamle klassebilder fra 1979

1. klasse på Skoger skole. Bakerst fra venstre: Cicille Bråthen, Vigdis Karlsen, Line Pedersen, Cathrine Fretheim, Marianne Weum, Heidi Hansen. Midten: Frode Dahl, Bjørn Reiersrud, Bjørnar Kristiansen, Kjetil Knudsen. Foran Finn Eriksen, Roar Frydenlund' Bak lærer B. Christiansen. (Marit Johnsrud, Hanne Mikkelsen og Kenneth Johansen var ikke til stede.)

1. klasse på Vestbygda skole. Fra venstre, Tom Svendsrud, Stian Horgen, Randi Syvertsen, Rinda Horgen, Cathrine Borge Johansen, bak lærer A. Nilsen. Skauger bygdeblad 1979.

Ny bebyggelse bør passe inn

En utbygging av et område bør passe inn til eksisterende bebyggelse i området.

Tekst: Tone Sverreson Ørmen

Det finnes mislykkede utbygginger, vi kan spore tilbake til Fjell, på 50-60 tallet. Ikke før sammenslutningen mellom Drammen og Skoger var et faktum, begynte byplanleggere å sette seg ned for å realisere kommunens store behov for boligbygging. Deres øyne falt raskt på Fjell – gårdene, hvor det fra før av forelå en arealplan fra 1951, som forutsatte at området skulle utbygges med småhusbebyggelse. En utbygging som allerede var kommet forsiktig i gang.

Kompakt fortetting

Den gamle reguleringsplanen så man fullstendig bort fra, og overkjørte alle dem som allerede hadde bygget sin enebolig i tillit til planen og trodde at man skulle bli boende i et rolig vilstrøk.

Innen utgangen av 1964 var det utarbeidet en reguleringsplan over området, som ble vedtatt våren 1965 med 1539 leiligheter fordelt på 27 blokker og høyblokker.

Den kompakte løsningen på et lite område var sterkt omdiskutert, men det gjaldt å få presset flest mulig mennesker inn på kortest mulig tid. Derfor ble det ikke tid til å planlegge noen infrastruktur, ja ikke engang en adkomst vei til den nye bydelen for 5000 – 6000 mennesker var det noen som tenkte på. Resultatet er fortsatt at folk som skal til bydel Fjell må gjennom Nybyen og andre samle boligkater på Danvik- Austad for

Blokk og småhus, den første bebyggelse 16.8.1971 Foto: Reidar Halden.

å komme seg til Fjell. Tanken om en bedre adkomst vei fra E-18 ble tidlig lagt død. Men målet om økt boligantall ble nådd og folketallet økte.

Småhusidyll

I dag er Konnerud en moderne forstad og et attraktivt boligområde. Bebyggelsen består av eneboliger, rekkehus og småbruk. Hovedtyngden av utbyggingen skjedde på -80 tallet, med flere rekkehus i Djupdalen og Tolerud. Det er ofte trafikkproblemer på veien fra Konnerud til Drammen sentrum. Planene om en ny vei ble kansellert, fordi det ble innført regulering på utbygging. En kvote på 25 boliger i året, og ny vei ble kansellert. Det er ikke trafikk problemer på Konnerud, men nedre del av Konnerudgata gjennom Nybyen. Inntil det blir en løsning på trafikkproblemene, har kommunen holdt kvoten på 25 nye boliger i året. Men nå har det blitt grønt lys for høyhus og massiv utbygging 600 – 700 leiligheter. Denne bebyggelsen er hus som ikke står i forhold til eksisterende hus. Høye og massive leilighetsbygg er langt fra bydelens eksisterende bebyggelse og fraviker hele bydelens utseende og Konnerud sangen «Jeg vet et deilig sted» står nå på spill.

Kilde: Drømmen om Drammen fra 2001

Idyll ved Svensedammen, hvor det ble planlagt ungdomsskole 25.5.1966 Foto: Reidar Halden.

Bjørn skutt på Konnerud

Av: Tone Sverreson Ørmen

Det er lett å tro at dette er sant. For gamle aviser har vel ikke falske nyheter. Dette troverdige avisklippet ble delt på en facebook side dette året. Men det er ikke sant, det var faktisk en april spøk i 1944.

Det var ingen artig spøk for mange mangel kjøtt i 1944 og de trodde med glede at de kunne møte opp og hente kjøtt. En artig aprilspøk ble til fortvilelse og sinne.

Måtte undersøke litt fordi dette hadde vi ikke omtalt før, om denne bjørnen. Og ganske riktig, i bind 5 av «Drammen: en norsk østlandsbys utviklingshistorie» s. 192 står historien omtalt:

Uten mat og drikke

Det er ingen sak for den husmor som har en høne å plukke med sin mann, het det nå på folkemunne. Maten var fortsatt – mer enn noen sinne – det største hverdagsproblemet. I februar 1944 bevilget kommunen 200 kroner til Drammen og Omegns Kaninavlforening, og utpå våren kom det stadig grisunger med jernbanen til private mottagere i byen, årets villagriser. Men det ble som regel fisk på middagsbordet i de tusen hjem, om man var så heldig. Folk mente det var lite fisk, mens fiskebryggen meldte bra tilgang våren 1944. Nok til å dekke etterspørselen var det likevel ikke.

Derfor ble det stor oppstandelse i byen lørdag 1. april, da Drammens Tidende meldte BJØRN SKUTT PÅ KONNERUD! Det sto bilde av bjørnen og jegeren, og beskjed om at dette ville bli kjøtt til 800 mennesker!!

Så var det naturligvis aprilsnarr, men på etterskudd måtte avisen melde BOM! Folk ble nemlig både skuffet og sinte da de dro til kjøttforretningene Thielemann og Braathen for å hente sin bjørnekjøttkvote, mens avisen hadde ment å få folk til å le.

Bjørn skutt på Konnerud
Spennende jakt i ett helt døgn
Den ble først sett ved Hestemyrbrenna, ble så møtt helt nede i Konnerudvegen, men ble felt med tre skudd ved Nikkerud.
Den gir kjøtt til 800 mennesker mandag.

Den ustyrlige jernhesten

I første halvdel av 1900 gjorde traktorene gradvis sitt inntog i landbruket. De fleste bønder så på dette som en stor nyvinning, som kunne lette både mann og hest fra mye tungt og tidkrevende arbeid. Men ikke alle var like begeistret.

Av Inger Johnsrud

På en gård i Skoger bodde det et par ugifte brødre. De hadde vestlandsblod i årene, og likte ikke å kaste bort penger på nymotens greier. Dessuten var de stolte av å være noen dugelige hestekarere, så denne jernhesten, denne såkalte traktoren, nei den hadde de da ikke bruk for. De hadde greid seg godt i mannsaldre uten!

I årene etter krigen kom det flere og flere traktorer til bygda, både i øst og vest, men brødrene holdt både stand og hester. Først flere år seinere fikk en nabo overtalt de skeptiske brødrene. De måtte jo se med egne øyne hvor fantastisk dette framskrittet av en drivkraft var, der den dro seg fram i god fart over jordene. – Mjoo, det var nettopp det...

Men til slutt var det bestemt. En ny garasje ble bygget for å få dette dyre maskineriet under tak. Så mye penger som gikk med, så skulle den i alle fall tas godt vare på. Naboen hjalp til

med bestilling av en splitter ny Gråtass, og ikke lenge etter sto vidunderet på tunet.

Etter grundig og mistenksom besiktigelse, samt litt instruksjoner fra naboen, klev den ene av brødrene, vi kan kalle ham Hans, opp på jernhesten. Naboen hjalp til med å få start. Slipp opp kløtsjen der, ja. Og dermed bar det bortover tunet. Jo, dette skulle kanskje gå bra likevel.

Etter en liten æresrunde rundt på tunet tar Hans sikte på den nye garasjen, styrer inn gjennom døra - men hva skjer! Han roper et fortvila Prrooo og drar i rattet, men jernhesten stopper ikke som en vettug hest! Den bare fortsetter! Rett gjennom bakveggen så bord og plank fyker til himmels! Videre nedover fegata bærer det med mann og traktor. Prrooo! Prrooo! roper Hans, mens traktoren pløyer ned gjerdene på begge sider av fegata. Etter kommer naboen løpende. Trå ned bremsen! skriker han. Trå ned pedalen ved høyrebeinet ditt! Endelig når ropene inn i den heite hjernen til Hans. Han tramper ned pedalene både på høyre og venstre side, for sikkerhets skyld. Samtidig får han svingt traktoren opp en liten motbakke, og der stopper dette ustyrlige maskineriet endelig.

Etter en stivnet liten evighet snur Hans seg sakte og skjelvende rundt, for å beskue ødeleggelsene bak seg.

Det skal gå lang tid før han våger seg opp på jernhesten igjen.

Besøk Det lille skogbruksmuseet

På Skjeldrumsaga og Det lille skogbruksmuseet (bildet) kan du få et innblikk i både skogsdrift og driften av ei sag i gamle dager.

Besøkende får oppleve tidligere tiders driftsformer gjennom redskaper, bilder og video.

Ta kontakt med Linda Skjeldrum på telefon 995 29 470 for å avtale besøk.

Returadresse:

Skoger og Konnerud Historielag
Postboks 9112, 3006 Drammen

Vandring med teater tablåer

Skoger og Konnerud historielags teatergruppe «Det Dramatiske Selskab» setter opp en ny vandring med tablåer i juni, lørdag 12/6 og søndag 13/6.

Utgangspunktet for teatervandringen blir langs Verkenselva på Konnerud. En spennende vandring i industrieventyret til Christen Hichman. Han hadde tekniske kunnskap og innsikt som vakte stor nasjonal oppsikt. Den historiske vandringen starter ved Hammerdammen og går opp langs elva til Stordammen.

Vel-møtt – klokkeslett og sted kommer nærmere.

Vestskogdagen

Vestskogdagen på Rønnehuedagen 30. mai 2021. kl.13.30

Foredrag om Mjøndælskaugen på Rønnehue ved Jonn Ryghseter.

Navnsetting, boplasser og bosettere. Hvorfor heter det Brennvinsmyr, Brillene og Spannslokka? Dammyr-plassen som har vært bebodd siden 1833-34 og sammenhengene helt fram til i dag. Grinda er åpen, gratis inngang på Rønnehue, ta med noe å sitte på og mat/drikke selv.

NB! Heimevernet har i år valgt å ikke ha en åpen seremoni med kransnedleggelse ved bautaen, kun inviterte hvis de skal gjennomføre dette i år.

Bygdemuseet i Skoger

Nå har du muligheten til å besøke museet i Skoger.

Det blir en omvisning på Bygdemuseet som er fylt med mange rare gjenstander som var i bruk på gamle gårdsbruk før i tiden.

Trine og Oddvar Borge ønsker oss velkommen den 19.8. kl. 17.00-19.00 til en omvisning i grupper.

Styret oppfordrer medlemmene og andre interesserte til å ta med seg stol og sørge for egen bevertning. Værforbehold. (Bilde fra museet)

Årsmøtet utsatt til høsten

Ny dato blir 9. september på Sørvangen kl. 19. Det blir som vanlig årsmøtesaker, med enkel servering og loddsalg. Saker til årsmøtet, må være styret i hende innen 24.8. Valgkomiteens innstilling blir lagt ut på vår hjemmeside www.skhist.no. Koronatiltak blir naturligvis utført.